

ביאור

שמות קדש וחול

לרבינו משה בן מיימון

מצאהו והוציאו לאור בפעם הראשונה על-פי קובץ כ"י של
(קובץ גסטר סי' 81)

משה גסטר

הוצאת „דביר“ ו„יודישר פרלג“
ברלין תרפ"ג

ביאור

שמות קדש וחול

לרבינו משה בן מיימון

מצאהו והוציאו לאור בפעם הראשונה על־פי קובץ כ"י שלו
(קובץ גסטר סי' 81)

משה גסטר

5976

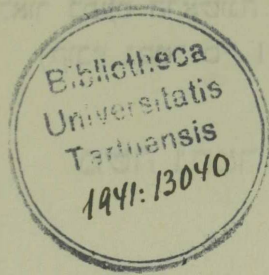
הוצאת „דביר“ ו„יודישר פרלג“, ברלין
ברלין תרפ"ג

תלמוד

תורת שו"ת בראש

הרב ר' יצחק אייזיק ווייס

הוצאת מוסד תלמוד תר"ס

הוצאת מוסד תלמוד תר"ס

ברכת יוסף

לראש הגביר הנעלה כ"ר יוסף בן אברהם תמווי יצ"ו
לאות אהבה ותודה

מאת מוקירו ומכבדו

ע"ה משה גסטר.

ביאור

שמות קדש וחול

לרבינו משה בן מיימון.

מצאהו והוציאו לאור בפעם הראשונה על-פי קובץ כ"י שלו (קובץ נסטר סי' 81)

מ' גסטר (לונדון)

לפני עשרים וחמש שנה בקירוב עלה בידי לקנות מספר כת"י עברים, שמוצא כולם הוא מארץ בבל העתיקה. כל אחד ואחד מכתבי-היד הוא מציאה חשובה, אם מעט או הרבה, לתולדות הספרות העברית ותולדות הכתב שלה — את תיאורם המפורט של אותם כתבי-היד אני מוכרח לדחות להודמנות אחרת. בין אותם כתבי-היד מצאתי גם ספר קטן, שאחרי שבדקתיו מצאתי שהוא חיבור בלתי ידוע של הרמב"ם. באמתת יחומו להרמב"ם אין להטיל כל ספק. עיון קל בספר די הוא להרחיק כל צל של חשד. אין למצוא גם את הקבה שיכולה היתה לגרום למעשה של זיוף ותליה-באילן-גדול כזה. להפך, הרעת נותנת שלפנינו כאן אחד מחבוריו הקטנים המרובים של הרמב"ם, של האיש שלא חס על טרחתו לפרש ולפרט בשעת הצורך את חיבוריו, כדי לעזור לתלמידיו או גם לאנשים אחרים החפצים להתנהג למעשה על-פי הוראותיו. החשיבות הגדולה שהרמב"ם נותן לספר התורה וכתביה מצד ההלכה נכרת היטב באותו הטיפול המרובה שהוא מטפל בענינים אלה בחיבורו הגדול. עוסק הוא בפרטים היותר קטנים, בחומר הכתיבה, צורת הכתב, אורך הדפים ורחבם; נותן רשימה מפורטת של כל הפרשיות הפתוחות והסתומות, וגם מצייר צורת כתיבתן של שתי השירות, שירת הים ושירת האוינו. לא פחות חשובה היא בשביל המסורה הכרעתו שהכריע ככן אשר בכל מקום שהוא מחולק עם בן נפתלי, שעל ידי זה נאבדה כמעט כלה מסורת בן נפתלי. בחיבורו נותן הוא גם הוראות כלליות על דבר שמות קדש, שמחיקה ותיקון אסורים בהם, ושמות של חול, שלא הותרם בכתיבתם כל-כך. החשיבות הגתונה ביחוד לשמות אלו, ובפרט בנוגע לסופרי סת"ם¹, היא גדולה כל-כך עד שאין כל פלא שחברו ספר שימוש מיוחד, מין „תיקון“, כמורה-דרך לשמות הקדש מלבד ה„תיקון“ הרגיל המונח כסופס לפני הסופר בעת כתיבת הספר. ב„תיקון“ זה הוא מוצא רק דוגמאות לסדר הדפים, מספר השיטין והאותיות, צורת השירות וכו', אבל לא כל רמז על טיב השמות, אם לא שהעירו בגליון ה„תיקון“ אי זה שם קדש ואי זה חול. אבל זה נעשה לנכון רק לפעמים רחוקות, וחזן מ„תיקון“ אחד ישן עם הערות כאלו שמצאתי בתוך אסיפת כה"י הנזכרה שרכשתי לי לא נמצא כנראה בשום מקום „תיקון“ אחר כ"י כזה.

¹ עיין ביחוד מסכת סופרים הו' מילר פ"ד הלכה ד' והלאה והספרות השייכת אל הענין בהערות שם. על-דבר חשיבותו של השם הקדוש ע"י גם בספרו של קויפמן, על התארים ע' 155 והלאה, בענין ר' יהודה הלוי.

הספר הזה הוא אפוא ספר שימוש כזה, אבל כל מה שיצא מתחת יד האומן הגדול נושא עליו חותם האומנות שלו. הרמב"ם אינו מסתפק ברשימה פשוטה של מקומות שמות הקדש והחול; הוא צריך למצוא סמך לכל דבר בקבלת חז"ל העתיקה. אין הוא נוטל רשות לעצמו להחליט על פי דעתו הוא בדבר שהוא מכריע כל-כך בהכשרו של ס"ת לקריאה בציבור. כבר ידוע למדי מספר „המורה“ שלו, כמה גדול היה בעיניו ערכו של תרגום אונקלוס. תרגומו של אונקלוס הוא בשבילו ביטוייה של המסורת היותר עתיקה שנתקדשה¹, כי לולא זאת לא היו מצריכים „שנים מקרא ואחד תרגום“, ולא היו קובעים את התרגום בקריאת התורה בציבור, שהיא חלק של התפלה, ובכל-אופן בקישור עם קריאת הפרשה. על כן סומך עצמו הרמב"ם במקומות אין מספר במורה שלו על קבלתו של אונקלוס, וכן דרכו גם בספרו זה. בכל מקום שהוא מזכיר איזה כתוב הוא מסמך לו את תרגומו של אונקלוס, ובנוסף עתיק מאד, דבר שאני מעיר עליו כאן ביחוד.

אבל הרמב"ם מוסיף עוד ומקדים לספרו השמושי הזה גם מבוא, כדי להעיר את הקורא, או את האיש שבשבילו חבר ספרו זה, על החשיבות הגדולה של ההבדל הזה שבין שני מיני השמות. המבוא הוא פירוטן של הלכות אחדות בחבורו הגדול „משנה תורה“ (הלכות ס"ת), שהוא מראה עליו כאן, ופירוטן באריכות קצת. לצערי אני מוכרח לעבור כאן בשתיקה על דברי המבוא במה שהם נוגעים להצורות השונות של האותיות ואופני כתיבתן. כל זה ענין למאמר אחר העוסק בפליגורפיה של כתבי-יד המקרא עד זמן הרמב"ם; הרבה מאד נשתנה מאז ועד עתה בכתיבת ספר-התורה והרבה דברים נשתכחו כמעט לגמרי. אבל כאן אין לנו עסק אלא בשמותיו של הקב"ה ובוה אני מוכרח להצטמצם.

בהמשך חיבורו זה עוסק הרמב"ם גם בשמות שיש בהם משום ספק אם השם שבמקום פלוני קדש הוא או לא, ובמקומות אלו הוא חוזר על דבריו שכתב בספריו האחרים, כדי להביא ראיה להכרעתו לחיוב או לשלילה. וכך הוא מביא במקומות שונים דברים מספרו „המורה“ ובמקום אחד גם את „ספר המצות“ שלו. ערכם של דברים אלו גדול הוא לא רק מפני שעל ידם אפשר להוכיח אמתת יחוסו של הספר הזה להרמב"ם, אלא חשוב עוד יותר מפני ענין אחר: לפנינו כאן, עד כמה שידעתי מגעת, הדוגמאות היחידות של תרגום עברי מס' המורה שהרמב"ם בעצמו עשהו. התרגומים של אבן תבון ושל אלחריוזי מכוונים רק בקירוב ללשון הרמב"ם כאן. אמנם לפנינו כאן רק קטעים קטנים אבל בכל-זאת אין לזלזל כלל בערכם. גם העובדא שלא הביא את אותם הדברים בערבית, בלשון המקורי של הספרים האלה, מראה שהרמב"ם חשב את הספר הקטן הזה לתולדה של ספר „משנה תורה“ שלו ושכתב אותו בשביל אותו קהל הקוראים עצמו שבשבילם כתב את ספרו הגדול „חיבורנו“, כמו שהוא בעצמו קורא לו. אין כל ספק בדבר שהספר הזה הוא אחד מספריו האחרונים, שחבר אותו לנכון בשעה שכבר היה זקן מופלג, ובוודאי — כרבים אחרים — לבקשת איזה איש שהפציר בו לחבר גם „מורה“ בכתיבת ספר-תורה, שאפשר לסמוך עליו.

דבר ידוע הוא, שיצא על הרמב"ם שם שבימי זקנותו פנה אל הקבלה. בלי להטביע חותם של זיוף על כל הדברים שנאמרו עליו מפי המקובלים המאוחרים ועל ההוכחות שהביאו על זה, כמו שעשו לצערנו חכמים אחדים בזמן האחרון, החושבים למצוא אצלנו היהודים בית-חרשת של מסבעות מזויפות ועל כל דבר שאינו מתאים לחשבונם מיד הם מכריזים עליו שהוא מזויף, — צריכים אנו להודות כי רמיוותיו התמידיות ל„סוד“, „סודות“ ו„קבלה“, הרגילות ב„מורה“ שלו וגם כאן, בהחיבור

¹ מעניין הוא גם להעיר בזה על מחברת הערוך לר"ש פרחון ערך „גנש“ (דף ל"ח ע"ד ה' שפרן).

העממי הקטן הזה, לא יפקד מקומם, הם הם שנתנו ידים לההנחה שהרמב"ם נעשה בסוף ימיו למקובל. ובאמת שימושה של מלה זו מפליא מאד ואם נודעה בתוך שדרותיו הרחבות של העם יכולה היתה ללמד זכות במדה ידועה על הנחת המקובלים, שהרמב"ם נטה בסוף ימיו לתורת ה"קבלה", ביתוד אם חבר ספרו זה בתקופה האחרונה לימי חייו. מפעם זה אני מעורר את שימת לבו של הקורא גם על תכונה מיוחדת זו של הספר הזה.

ספר שימוש כזה נדפס בזמן מאוחר בשם „מאיר נתיב“ בחמשה חומשי תורה שהוציא ר' יהודה פיזא בשם „עורת הסופר“ באמשטרדם, ובהקדמתו (דף ד' ע"ב) הוא מביא גם תרנום אונקלם ושלה כמקורות; הוא מכיל רק רשימה יבשה של המקומות שזוכר בהם השם. אם ספר זה הוא רק קיצור מספרו של הרמב"ם לא נקל הוא להוכיח בראיות, אבל חקירה ודרישה מדויקת אפשר שתמציא לנו עוד רשימות כאלה, וכך יתבאר לנו אולי גם היחס שבין אלו האחרונים ובין ספרו של הרמב"ם.

הכת"י בעצמו, שפוטוגרפיה לדונמא, מועמדת על שני שלישים, אני מפרסם בזה, כתוב על נייר עב וצהוב בתבנית שמינית קמנה. היצוניתו של הכתב מסולסלת מאד, אבל עיון בכתב-היד מראה שסופרו עשה מלאכתו ברשלנות, בהשמיטו פשוט כמה דברים ובמקומות אחרים העתיק דבר אחד שתי פעמים. לצערנו אין הכ"י שלם, כי מדברים מ"ז כ' והלאה חסר עד סוף הספר. וכאן מכורך להכ"י חלק קטן מספרו של ר' תם על מעמי התורה. כתב-היד כולו מכיל 52 דפים, שמהם שייכים שני דפים האחרונים לספרו של ר' תם הנוכר. כתב-היד הוא על פי סימניו מאמצע המאה החמש עשרה, לכל המאוחר משנת 1450 לערך, ואפשר שהוא ישן עוד יותר, מפני שרוב כתב-היד של האסיפה ההיא שרכשתי לי הם הרבה יותר עתיקים ואין אף אחד בהם מאוחר מן המאה ה"ו. האורתוגרפיה של כתב-היד, שמות הפרשיות, השם „פיוסיקים“ (במקום „פסוקים“), ולא פחות מזה גם כתיבת השם בן ד' אותיות בצורת „יו"י“ מראים על זקנה מופלגת של כתב-היד. כמה קדומה היא כתיבה זו של השם רואים אנו מקטעי הגניזה ומספרי קראים שחותם קדמות מיוחדת עליהם.

אני מצרף לזה רשימה של המקומות הנשמטים ובמקומם ארמוו בקצרה על ספריו האחרים של הרמב"ם וגם על השוואות אחרות לספרנו. והנני חותם ברנש של תורה פנימית לשומר ישראל ואוצרותיו הרוחניים שוכני להוסיף נופך להכרת פעולותיו הכבירות של המורה הגדול, שכל דבר השייך לספר התורה לא היה קטן בעיניו.

אלה הם המקומות שזוכר בהם השם אבל הסופר השמיטם:

בראשית: א' כ"ח; ד' ט'; ט"ז י'; כ"ה כ"א; ל"ה ה'.

שמות: ה' ח'; ח' ט"ז; ח' כ"ז; י' ח'; י"ב י"ב; [י"ב מ"ב]; ט"ז ט"ז; י"ז א'; כ"ד ה'; י"א; כ"ט כ"ח; כ"ט מ"ז; ל"ד ט"ז; [מ' כ"ה].

ויקרא: א' ה'; י"א, י"ג; ב' ג' — ט' (כאן השמיט הסופר מקומות הרבה, בוודאי לפי שהם מכוונים ממש עם הנוכרים כבר ומובנים הם מאיליהם); ד' [י"ג, ט"ו,

[י"ח]; ז' ה'; י"א; י"ח ו'; י"ט ד'; כ"ב כ"ה; כ"ב כ"ז; כ"ו מ"ו; כ"ז מ', כ"א.

במדבר: ג' ד'; [ה' כ"א]; ו' י"ד; י' ל"ג; י"ז ה'; י"ח א', ט"ו, כ"ח; י"ט כ'; [כ' ד']; כ"א ז'; כ"ב כ"ה; כ"ז כ"ב; ל"א מ'; ל"ב כ"ז.

דברים: [א' כ"ז]; ב' ל'; ד' כ"ב; ל' ה' מ"ז; ח' י"ט; י' י"ב; י"ב ל"א.

המקומות שהסופר כפל וכתב פסוק אחד ב' פעמים:

שמות ז' כ'; [ט"ז ג' — ו'; ויקרא ז' ל"ו — ל"ח; ט"ז י' — י"ז ד'. — אפ'.

בשם אל עולם

ביאור שמות קדש וחול מאמר הרב הגדול רבי משה בר מימון ז"ל:

כבר ביארנו בחיבורנו¹ השמות שאינם נמחקים מה שבאו בספרי הקדש א"ע"פ שהן מבוארים לכל משכיל צריך לעיין² ולהבין בהן כל שכן השמות שבאו בתורה על ידי משה ר"ע"ה". וראיתי לפרט כל אחד ואחד מאותן השמות כדי שלא יטעו העוסקים בתורה וכל שכן הסופרים לא יכשלו בהם בעת כתיבת השמות ההם לכתוב הקדש וחול³ או החול קדש כי ספר תורה שנכתבה האזכרות שלה שלא בכונה או שלא ידע הכותב עניני שמות הקדש וחול אין בה קדושה כלל. ועל כן ספר תורה שכתבה מין חייב והחכמים⁴ ז"ל שריפתה. והסבה בזה מפני שאינו מאמין בקדושת השם ומעלה בדעתו כי הוא כשאר הדברים: אמנם אנו בעלי הדת [2.] נסמוך על הקבלה האמתית כפי מה ששמענו מפי רבותינו ז"ל אשר הם קבלו איש מפי איש עד משה מסיני וכבר ביאר אנקלוס⁵ הגר ע"ה השמות שבאו בתורה ותירגם אותן כפי עניניהם מה שקיבל מפי ר' אליעזר ור' יהושע ז"ל כ"י אי זה מהן קדש ואי זה מהן חול כגון אל ואלהים ואדני על כן חוייבתי לפתוח הדלת בפני כותבי ספרי תורות ולבאר להם שמות קדש וחול על דרך הקבלה והשכל אע"פ שהכל מובנים לכבונים פרטתי אותן כדי להסיר הספקות מלב התלמידים שלא יסמכו על דעתם שמה יטעו ויהיו נבוכים: ומה שאבאר זה העניין ר"ל ענין שמות קדש וחול בדרך הקצרה ולא אבאר כל עניני ספר תורה אל תתמה על זה לפי שכבר ביארנו⁶ דברים שפוסלים ספר תורה והן הלכה למשה מסיני אמנם תקנות הסופרים שהן מצוה מן המובחר לא יהיו קלה בעיניך כי הם עיקרים גדולים כגון פיין הלפופות ואותיות עקומות [2:]: וגדולות וקטנות ואותיות מצויינות ומתויינות ואי זה מהן בכמה תנין ועשרה נקודות שבתורה ושנים נונין הפוכין הכל כפי הקבלה ואין לווי ממנה כי כולן סודות נפלאות והש"ית⁷ יאיר עינינו במאור תורתו: בינו.

כל שמותיו⁸ של הקבה הבאים בספרי הנביאים כל אחד ואחד מאותו⁹ השמות נגזר מן הפעולות וזה אשר לא נגזר אלא שהוא מורה על העצם לבד והו שם אחר והוא יוד¹⁰ הא ואו¹¹ הא והוא השם שמוחר לו ית¹² ועל כן נקרא שם המפורש עניינו שהוא יורה על עצמו ב"ה ואין בה שום שתוף כלל מצד ההשתתפות אמנם שאר שמותיו הקדושים¹³ מורים בשתוף ובהשאלה להיותם נגזרים מפעלים והש הנכבד שהוא אלף דלת גון יוד גם כן נגזר מן האדונות דבר האיש אדני הארץ ושאר שמותיו שבאו בכינוי כדיין וצדיק וצור ורחום וחסין¹⁴ וגי הכל הם שמות התאר והגזרה: אמנם שם יוד¹⁵ הא ואו¹⁶ הא לא יודע לו גזרה ידועה ולא ישתתף לוולתו [3.]. ושמותיו הקדושים והנכבדים כולם הושמו והונחו לפי הפעולות הנמצאות בעולם אמנם משתבחן עצמו נקי

1 יד החוקה ה' יסודי התורה VI, 81.

2 בגליון: לעיין.

3 [קרי: חול].

4 [קרי: חייבו החכמים].

5 ע' מורה I, 28, 27.

6 [כן?].

7 יד החוקה ה' ספר תורה VII, 8.

8 מורה I, 60, 61.

9 מאותן.

10 ה' יסודי התורה VI, 1 וכו'.

11 ע' שבעות ל"ה ב' וכו', מס' סופרים IV הו' מילר 57 והלאה.

מופשט מכל פועל לא יהיה לו שם נגזר בשום פנים אבל שם אחד מיוחד לו להורות על עצמו והוא יוֹד הָאֵל וְאֵל הָאֵל¹ אשר הוא שם המפורש נמור לא תחשוב וזלת זה וזהו שאמר עצמו שמו ושמו עצמו והמבין יבין: ואמרו בתלמוד² בביאור ושמו את שמי על בני ישראל שמי המיוחד לי: וכבר ביארנו כמו אלו העניינים הגדולים בספר המורה³ ועוד ביארנו בתיבורנו⁴ שבעה שמות שאינם נמחקים והם יוֹד הָאֵל וְאֵל הָאֵל או הנכתב אֵלֶף דָּלֶת נוֹן יוֹד ואל ואלוה ואלהים ואהיה ושדי וצבאות אעפ שהם שבעה כפי הקבלה גם יֵה מקצת שם המפורש שהוא שם בפני עצמו וכן אֵלֶף דָּלֶת נוֹן יוֹד והגון בקמץ גדול אעפ שמנו אותה חכמ' ז"ל בכלל השבעה באמת הוא ויש בו⁵ סוד אבל כשתבחן ותתבונן אזי תראה כי שמות הקדש הם תשעה שאסור למחקן והכותב אותן צריכה כוונה [3:] יתירה בלב ובנפש וברעיון ושאר השמות הם תארין כגון רחום וחנון וגי' והם הכינויין ומותר למחקן ואינן כשמות הקדושים והכותב אלו הוי שמות הקדושים ראוי שיכתבם בטהרה ובנקיות ובכוונה שלימה ומבול⁶ הקולמוס באות שלפניהם וצריכה הכנה וכוונה לידע ולקדש שמו של הקבה וכן כתו' אשנבהו כי ידע שמי:

ועתה אתחיל לפרט כל אחד ואחד:

סדר בראשית: (א 1)

בראשית ברא אלהים (א) קדש ושם אלהים שם משתתף ותרנם אנקלום בקדמין ברא יוי: ורוח אלהים קדש (ב) ותרני' אנקלום ורוחא מן קדם יוי: ויאמר אלהים (ג) קדש ותרני' ואמר יוי: וירא אלהים (ד) קדש: ויבדל אלהים (ד) קדש ותרני' ואפרש יוי: ויקרא אלהים (ה) קדש ותרני' וקרא יוי: ויאמר אלהים (ו) קדש ותרני' ויעש אלהים (ו) קדש ותרני' ועבד יוי: ויקרא אלהים (ח) קדש ותרני' וקרא יוי: ויאמר אלהים יקוו המים (ט) קדש ותרני' ואמר יוי: ויקרא אלהים ליבשה (י) קדש [4.] ותרני' וקרא יוי: וירא אלהים כי טוב קדש ותרני' וחזא יוי: ויאמר אלהים תדשא (יא) קדש ותרני' ואמר יוי: וירא אלהים כי טוב (יב) קדש ותרני' וחזא יוי: ויאמר אלהים יהי מאורות (יד) קדש ותרני' ואמר יוי: ויעש אלהים (טז) קדש ותרני' ועבד יוי: ויתן אתם אלהים (יז) קדש ותרני' ויהיב יתהון יוי: וירא אלהים (יח) קדש ותרני' וחזא יוי: ויאמר אלהים ישרצו (כ) קדש ותרני' ואמר יוי: ויברא אלהים (כא) קדש ותרני' וברא יוי: וירא אלהים (כא) קדש ותרני' וחזא יוי: ויברך אתם אלהים (כב) קדש ותרני' וברך יתהון יוי: ויאמר אלהים (כד) קדש ותרני' ואמר יוי: ויעש אלהים (כה) קדש ותרני' ועבד יוי: וירא אלהים (כה) קדש ותרני' וחזא יוי: ויאמר אלהים נעשה (כו) קדש ותרני' ואמר יוי: ויברא אלהים (כו) קדש ותרני' וברא יוי: בצלם אלהים (כו) קדש ותרני' בצלם אלהים המלות בעצמם ודע⁷ כי צלם אינה תואר אלא צלם ותואר שני עניינים הם אמנם בצלם אלהים

¹ מורה I, 61.

² סוטה ל"ה.

³ I, 60 וכו'.

⁴ יסודי התורה VI, 2.

⁵ מורה I, 63.

⁶ יד התוקה, תפילין I, 16.

⁷ מורה I, 1: אמנם צלם הוא גופל על הצורה הטבעית, ר"ל על העניין אשר בו נתעצם הרבר והיה מה שהוא וכו' ומפני ההשגחה הזאת השכלית נאמר בו וכו'.

הוא השכל האלהי אשר השפיע השם ית' באדם: ויברך אתם אלהים (כח) קדש ותרנ' וברך יתהון יוי: ויאמר אלהים (כט) קדש תרנ' ואמר יוי: וירא אלהים [4:] את כל (לא) קדש ותרנ' וחוא יוי: ויכל אלהים (2 ב) קדש תרנ' ושיצי יוי: ויברך אלהים (ג) קדש ותרנ' וברך יוי: ברא אלהים לעשות (ג) קדש ותרנ' די ברא יוי: עשות יוי אלהים (ד) שניהם קדש ותרנ' דעבד יוי אלהים: לא המטיר יוי אלהים (ה) שתייהם קדש ותרנ' לא אחית יוי אלהים: וייצר יוי אלהים (ו) קדש ותרנ' וברא יוי אלהים: ויסע יוי אלהים (ח) שתייהם קדש ותרנ' ונציב יוי אלהים: ויצמח יוי אלהים (ט) שתייהם קדש ותרנ' ואצמח יוי אלהים: ויקח יוי אלהים (טו) שתייהם קדש ותרנ' ודבר יוי אלהים: ויצו יוי אלהים (טז) שתייהם קדש [5:] ותרנ' ופקיד יוי אלהים: ויאמר יוי אלהים (יח) שתייהן קדש ותרנ' ואמר יוי אלהים: ויצר יוי אלהים (יט) שתייהם קדש ותרנ' וברא יוי אלהים: ויפל יוי אל' (כא) שתייהם קדש ותרנ' ורמא יוי אלהים: ויבן יוי אלהים (כב) שתייהם קדש ותרנ' ובנא יוי אלהים: אשר עשה יוי אלהים (3 א) שתייהם קדש ותרנ' די עבד יוי אלהים: אף כי אמר אלהים (א) קדש ותר' בקושטא אמר יוי: אמר אלהים לא תאכלו (ג) קדש ותרנ' אמר יוי: כי ידע אלהים (ה) קדש ותרנ' ארי גלי קדם יוי: והייתם כאלהים (ה) חול והוא שם שרים ושופטים וגדולים: ויפה תרנ' ותהון כרברבן כלומ' גדולים וחכמים שידועים ענייני העולם וזה השם שם משותף: את קול יי אלהים (ח) שתייהן קדש ותרנ' ית קל מימרא דייו אלהים: מפני יוי אלהים (ח) שתייהן קדש ותרנ' מן קדם יוי אלהים: ויקרא יוי אלהים (ט) שתייהן קדש ותרנ' וקרא יוי אלהים ויאמר יוי אלהים (יג) שתייהן קדש ותרנ' ואמר יוי אלהים: ויאמר יוי אלהים (יד) [5:] שתייהן קדש ותרנ' ואמר יוי אלהים: ויעש יוי אלהים (כא) שתייהן קדש ותרנ' ועבד יוי אלהים: ויאמר יוי אלהים (כב) שתייהן קדש ותרנ' ואמר יוי אלהים: וישלחהו יוי אלהים (כג) שתייהן קדש ותרנ' ושלחיה יוי אלהים: קנתי איש את יוי (4 א) קדש: מנחה לוי (ג) קדש: וישע יוי (ד) קדש: ויאמר יוי אל קין (ו) קדש: ויאמר קין אל יוי (יג) קדש: ויאמר לו [יוי] (טו) קדש: וישם יוי לקין (טו) קדש: ויצא קין מלפני יוי (טז) קדש: כי שת לי אלהים (כה) קדש ותרנ' ארי אמרת יהב לי יוי: לקרוא בשם יוי (כו) קדש: ביום ברא אלהים (5 א) קדש ותרנ' ביוםא דיברא יוי: בדמות אלהים (א) קדש: ולא יעלה על דעתך¹ כי יש לשם ית' דמות חלילה וחס אלא דמה אותה להשנת הבוראה והוא אשר יוחד באדם מה שאין כן בבעלי חיים והיא ההשנה השכלית אשר לא תשתמש בה אחת מן החושים החמשה ומפני זה הענין נאמ' באדם בדמות אלהים ואינו דמיון באמת וכן כת' ומה דמות תערכון לו והבן זה: [6.] ויתהלך חנוך את האלהים (כב) קדש ותרנ' והליך חנוך בדחלתא דייו: ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים (כד) שתייהן קדש ותרנ' והליך חנוך בדחלתא דייו וליתוהי ארי (ו) לא אמית יתיה יוי: אשר אררה יוי (כט) קדש: וייראו בני האלהים (6 ב) חול והם בני השרים והשופטים שידן תקיפה משאר האנשים שלקחו גשי ריעיהן בחזקה ותרנ' בני רברביא: ויאמר יוי לא ידון רוחי (ג) קדש: אשר יבואו בני האלהים (ד) חול ותרנ' בני רברבא: וירא יוי (ה) קדש: וינחם יוי (ו) קדש: ויאמר יוי אמחה את (ו) קדש: חן בעיני יוי (ח) קדש:

¹ מורה I: אמנם דמות הוא וכו' וכאשר יוחד האדם בענין שהוא זר בו מאר, מה שאין כן ברבר מן הנמצאות מתחת נלגל הירח, והוא ההשנה השכלית אשר לא וכו', רמה אותה בהשנת הבורא אשר אינה בכלי, ואם אינו דמיון באמת וכו'.

סדר אלה תולדת נח: (6 ט)

את האלהים התהלך נח (ט) קדש ותרנ' בדחלתא דיוי הלך נח: ותשחת הארץ לפני האלהים (יא) קדש ותרנ' ואתחבלת ארעא קדם יוי: וירא אלהים את הארץ (יב) קדש ותרנ' וחזא יוי ית ארעא: ויאמר אלהים לנח (יג) קדש [6:] ותרנ' ואמר יוי לנח: צוה אתו אלהים (כב) קדש ותרנ' די פקד יתיה יוי: ויאמר יוי לנח (7 א) קדש: ככל אשר צוה[ו] יוי (ה) קדש: כאשר צוה אלהים את נח (ט) קדש ותרנ' כמא די פקד יוי ית נח: כאשר צוה אתו אלהים (טז) קדש ותרנ' כמא די פקד יתיה יוי: ויסגר יוי בעדו (טז) קדש: ויזכר אלהים את נח (8 א) קדש ותרנ' ודכיר יוי: ויעבר אלהים (א) קדש ותרנ' ואעבר יוי: וידבר אלהים אל נח (טז) קדש ותרנ' ומליל יוי: ויבן (יו) נח מזבח ליוי (ב) קדש: וירח יוי (כא) קדש: ויאמר יוי אל לבו (כא) קדש: ויברך אלהים את נח (9 א) קדש ותרנ' וברך יוי: כי בצלם אלהים (ו) קדש ותרנ' די בצלם אלהים וכבר ביארנו עניינו: ויאמר אלהים אל נח (ח) קדש ותרנ' ואמ' יוי: ויאמר אלהים זאת אות (יב) קדש ותרנ' ואמ' יוי: בין אלהים ובין כל נפש (טז) קדש ותרנ' בין מימרא דיוי ובין כל נפשא: ויאמר אלהים אל נח זאת אות הברית (יו) קדש ותרנ' ואמר יוי לנח: ויאמר ברוך יוי אלהי שם שתיהן (כו) קדש ותרנ' ואמ' ברוך יוי [7.] אלהיה דשם: יפת אלהים ליפת (כו) קדש ותרנ' יפתי יוי ליפת: ציד לפני יוי (10 ט) קדש: גבור ציד לפני יוי (ט) קדש: וירד יוי לראות (11 ה) קדש: ויאמר יוי הן עם (ו) קדש: ויפץ יוי אתם (ח) קדש: כי שם כלל יוי (ט) קדש: ומשם הפיצם יוי (ט) קדש:

סדר דלך לך: (12 א)

ויאמר יוי אל אברם (א) קדש: כאשר דבר אליו יוי (ד) קדש: וירא יוי אל אברם (ו) קדש: ויבן שם מזבח ליוי (ז) קדש: מקדם לבית אל (ח) קדש ואבאר עניין בית אל בסדר ויצא: ויט אהלה בית אל (ח) קדש: ויבן שם מזבח ליוי (ח) קדש: ויקרא בשם יוי (ח) קדש: וינגע יוי (יז) קדש: מנגב ועד בית אל (13 ג) קדש: בין בית אל (ג) קדש: בשם יוי (ד) קדש: לפני שחת יוי (י) קדש: כגן יוי (י) קדש: והטאים ליוי מאד (יג) קדש: ויוי אמר אל אברם (יד) קדש: ויבן שם מזבח ליוי (יח) קדש: והוא כהן לאל עליון (14 יח) קדש ותרנ' קדם אל עילאה: לאל עליון קונה (יט) קדש ותרנ' לאל עילאה: וברוך אל עליון (כ) קדש ותרנ' [7:] וברוך אל עילאה: הרימתי ידי אל יוי (כב) קדש: אל עליון (כב) קדש ותרנ' אל עילאה: דבר יוי אל אברם (15 א) קדש ויאמר אברם אדני אלהים (ב) שתיהן קדש ותרנ' ואמר יוי אלהים: ומסורת היא כי כל אדני בקמצות הנון קדש וכל שהוא בפתח הוא חול¹: והנה דבר יוי אליו (ד) קדש: והאמן ביוי (ו) קדש: ויאמר אליו אני יוי (ז) קדש: ויאמר אדני יְהוָה² (ח) שתיהן שמות קדושים ותרנ' ואמר יוי אלהים: ביום ההוא כרת יוי (יח) קדש: עצרני יוי (16 ב) קדש: ישפט יוי (ה) קדש: וימצאה מלאך יוי (ז) קדש: ויאמר לה מלאך יוי שובי (ט) קדש: ויאמר לה מלאך יוי הנך (יא) קדש: כי שמע יוי (יא) קדש: ותקרא שם יוי (יג) קדש: אתה אל ראי (יג) קדש ותרנ' את הוא אלהא דחוי כולא: וירא יוי אל אברם (17 א) קדש: ויאמר אליו אני אל שדי (א) שתיהן שמות הקדושים: וידבר אתו אלהים (ג) קדש ותרנ' ומליל עמיה יוי למימר: להיות לך לאלהים³: (ז) והייתי להם [8.] לאלהים (ח) קדש ותרנ' ואהוי להון לאֵלה: ויאמר אלהים אל אברהם (ט) קדש ותרנ' ואמר יוי: ויאמר אלהים אל אברהם (טז) קדש ותרנ' ואמ' יוי: ויאמר

1 ע'י טורה I, 61.

2 כן בכ"י.

3 [חסר: קדש ותרנ' למהוי לך לאילה].

אברהם אל האלהים (יח) קדש ותרנ' ואמ' אברהם קדם יוי: ויאמר אלהים אבל שרה (יט) קדש ותרנ' ואמר יוי: ויעל אלהים (כב) קדש: ותרנ' ואיסתלק יקרא דיוי: כאשר דבר אתו אלהים (כג) קדש ותרנ' די מליל עימיה יוי:

סדר וירא אליו: (18 א)

וירא אליו יוי קדש: ויאמר אדני אם נא מצאתי (ג) קדש ותרנ' ואמר יוי: ומחלוקת בין המפרשים על זה השם ואנחנו נסמוך על הקבלה שהוא קדש ומה שסבר רב[ן] חייא¹ זצ"ל כי זה הסיפור הוא במראה הנבואה והוא לגדול שבהן זהו סוד מסתרי התורה צריך עיון² רב: ויאמר יוי אל אברהם (יג) קדש: היפלא מייו דבר (יד) קדש: ויוי אמר (יז) קדש: ושמו דרך יוי (יט) קדש: למען הביא יוי (יט) קדש: ויאמר יוי זעקת סדום (כ) קדש: עומד לפני יוי (כב) קדש: [8:] ויאמר יוי אם אמצא (כו) קדש: הואלתי לדבר אל אדני (כז) קדש: ויאמר אל נא יחר לאדני (ל) קדש: הואלתי לדבר אל אדני (לא) קדש: אל נא יחר לאדני (לב) קדש ארבעה שמות האלו קדושים ותרנ' כולם יוי: וילך יוי כאשר כלה (לג) קדש: ויאמר הנה נא אדני (19 ב) חול ותרנ' רבוני: לאנשים האל (ח) חול ותרנ' האלין: את פני יוי (יג) קדש: וישלחנו יוי (יג) קדש: כי משחית יוי את העיר (יד) קדש: בחמלת יוי עליו (טז) קדש: ויאמר לוט אלהם אל נא אדני (יח) קדש ותרנ' בבעו יוי: והאומ' שהיא חול לא אמר כלום ועל דרך הקבלה שהיא קדש ומה שסמכו רז"ל שהוא קדש על שאמר אתרו עבדך חן בעיניך (יט) לשון יחיד ועוד להחיות את נפשי (יט) והשם ית' ב"ה מחיה הנפש אשר בידו נפש כל חי ואל תתמה על שאמר ויאמר לוט אלהם לשון רבים אלא פירושו לפניהם ר"ל עד כאן לא היה משיג וכשהשיג והתבונן כי הם מלאכי אלהים עמד לפניהם ובקש מהק"בה להציל ולהחיות את [9.] נפשו וזהו פירוש אלהם כלומ' לפניהם והמשכילים בינו: ויוי המטיר (כד) קדש: מאת יוי (כד) קדש: הערים האל (כה) חול ותרנ' קרויא האלין: את פני יוי (כו) קדש: ויהי בשחת אלהים (כט) קדש ותרנ' והוה בחבלות יוי: ויוזכר אלהים את אברהם (כט) קדש ותרנ' ודכור יוי: ויבא אלהים אל אבימלך (20 ג) קדש: וזה האמירה על ידי מלאך כי השליח ידבר בשם שולחו ואין אבימלך נביא כלל ויפה תרנ' אנקלוס דאתא מימר מן קדם יוי ולא תרנם ואתגלי יוי והעד שאמר ויבא ולא אמר ויאמר ומה שאמר אליו האלהים כלומר אל⁴ יד השליח והבן זה וכבר ביארנו בספר המורה³: ויאמר אדני הנני (ד) קדש ותרנ' ואמ' יוי: ויאמר אליו האלהים (ו) קדש ותרנ' ואמר ליה יוי: רק אין יראת אלהים (יא) קדש ותרנ' לית דחלתא דיוי: ויהי כאשר התעו אתי אלהים (יג) קדש ותרנ' יתי קריב יוי לדחלתיה: ויתפלל אברהם אל האלהים (יז) קדש ותרנ' קדם יוי: וירפא אלהים (יז) קדש ותרנ' ואסי יוי: עצר יוי (יח) קדש: ויוי פקר (21 א) קדש: ויעש יוי [9:] לשרה (א) קדש: דבר אתו אלהים (ב) קדש ותרנ' די מליל יתיה יוי: כאשר צוה אתו אלהים (ד) קדש: ותרנ' די פקר יתיה יוי: עשה לי אלהים (ו) קדש ותרנ' עבד לי יוי: ויאמר אלהים אל אברהם (יב) קדש ותרנ' ואמר יוי: וישמע אלהים את קול הנער (יז) קדש: ותרנ' ושמיע קדם יוי: ויקרא מלאך אלהים (יז) קדש ותרנ' וקרא מלאכא דיוי: כי שמע אלהים (יז) קדש ותרנ' ארי שמיע קדם יוי: ויפקח אלהים (יט) קדש ותרנ' וגלא יוי: ויהי אלהים את הנער (כ) קדש ותרנ' והוה מימרא דיוי בסעדיה: אלהים עמך (ככ) קדש ותרנ' מימרא דיוי בסערך: השבעה לי באלהים (כג) קדש:

¹ [ב"ר פמ"ח י' ועי' שבועות ל"ה ב']

² מורה II, 42 מתאים אבל מתוקן יותר ועי' סוד הסודות הו' נספר ועי' מונק II, 321 הערה 1.

³ על.

⁴ מורה II, 41.

ותרג' קיים לי במימרא דיווי: בשם יוי אל עולם (לג) שתיהן קדש ותרנ' בשמא דיווי אלה עלמא: והאלהים נסה (22 א) קדש ותרנ' ויווי נסי: אמר לו קאָלֶהים (ג) קדש ותרנ' אמר ליה יוי: אלהים יראה לו (ח) קדש: ותרנ' קדם יוי גלי אימרא: אשר אמר לו האלהים (ט) קדש [10.] ותרנ' די אמר ליה יוי: ויקרא אליו מלאך יוי (יא) קדש: ירא אלהים (יב) קדש ותרנ' דחלא דיווי: יוי יראה (יד) קדש: בהר יוי יראה (יד) קדש: ויקרא מלאך יוי (טו) קדש: נאם יוי (טז) קדש:

סדר ויהיו חיי שרה (23):

נשיא אלהים (ו) קדש ותרנ' רב קדם יוי: שמענו אדני (ו) חול ותרנ' רבוננא: לא אדני שמעני (יא) חול ותרנ' רבוני: ויווי ברך (24 א) קדש: ואשבעך ביוי אלהי השמים ואלהי הארץ (ג) שלשתם שמות הקדושים ותרנ' במימרא דיווי אלהא דשמיא ואלהא דארעא: יוי אלהי השמים (ז) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא דשמיא: ויאמר יוי אלהי (יב) שתיהן קדש: אדני אברהם (יב) חול ותרנ' ואמר יוי אֱלֹהֵיהָ דרבוני אברהם: חסד עם אדני (יב) חול ותרנ' רבוני: עשית חסד עם אדני (יד) חול ותרנ' רבוני: ההצליח יוי דרכו (כא) קדש: וישתחו ליווי (כו) קדש: ברוך יוי אלהי (כו) שתיהן קדש: אדני אברהם (כו) חול ותרנ' בריך יוי אלהיה דרבוני אברהם: מעם אדני (כו) חול ותרנ' [10:] מן רבוני: נחני יוי (כו) קדש: אחי אדני (כו) חול ותרנ' אחוהי דרבוני: בוא ברוך יוי קדש (לא): ויווי ברך (לר) קדש: את אדני מאד (לד) חול ותרנ' ית רבוני לחדא: אשת אדני (לו) חול ותרנ' איתת רבוני: בן לאדני (לו) חול ותרנ' בר לרבוני: וישבעני אדני (לו) חול ותרנ' רבוני: ואמר אל אדני (לט) חול ותרנ' ואמרית לרבוני: ויאמר אלי יוי (מ) קדש: ואמר יוי אלהי (מב) שתיהן קדש: אדני אברהם (מב) חול ותרנ' ואמרית יוי אלהיה דרבוני אברהם: הוכיח יוי (מד) קדש: לבן אדני (מד) חול ותרנ' לבר רבוני: ואשתחזה ליווי (מח) קדש: ואברך את יוי אלהי (מח) שתיהן קדש: אדני אברהם (מח) חול ותרנ' וברכיית ית יוי אלהיה דרבוני אברהם: בת אחי אדני (מח) חול ותרנ' רבוני: ואמת את אדני (מט) חול ותרנ' עם רבוני: מווי יצא הדבר (ג) קדש כאשר דבר יוי (נא) קדש וישתחו ארצה ליווי (נב) קדש: שלחני לאדני (נד) חול ותרנ' לות רבוני: ויווי הצליח (נו) קדש: ואלכה לאדני (נו) חול ותרנ' לות רבוני: הוא אדני (סח) [11.] חול ותרנ' הוא רבוני: ויברך אלהים את יצחק (25 יא) קדש ותרנ' וברך יוי:

סדר ואלה תולדת יצחק:

ויעתר יצחק ליווי (כא) קדש: לדרש את יוי (כב) קדש: ויאמר יוי לה (כג) קדש: וזה הדיבור על ידי שליח ואמ' ר"ל כי ותלך לדרוש את יוי הלכה לבית מדרשו של עבר ויאמר יוי לה על ידי מלאך ואפשר שהיה המלאך מעיר אל בית דינו של עבר או עבר עצמו הוא נקרא מלאך כי כל מי שיבא על ידו דברי נבואה יקרא נביא: וירא אליו יוי (26 ב) קדש: ואהיה עמך (ג) חול והוא פועל ואינו שם ותרנ' ויהי מימרי במסעך: הארצות האל (ד) לשון חול ותרנ' האילין: ויברכהו יוי (יב) קדש: הרחיב יוי לנו (כב) קדש: וירא אליו יוי (כד) קדש: אנכי אלהי אברהם (כד) קדש ותרנ' אנא אלהיה דאברהם: ויקרא בשם יוי (כה) קדש: כי היה יוי עמך (כח) קדש: עתה ברוך יוי (כט) קדש: ואברככה לפני יוי (27 ז) קדש: כי הקרה [11:] יוי אליך (כ) שתיהן קדש: ותרנ' ארי זמין יוי אליך: אשר ברכו יוי (כו) קדש: ויתן לך האלהים (כח) קדש ותרנ' ויתן לך יוי: ואל שרי יברך (28 ג) שתיהן משמות הקדושים מאותן שאינן נמחקין: אשר נתן אלהים (ד) קדש ותרנ' די יהב יוי:

סדר ויצא יעקב (28 י')

והנה מלאכי אלהים (יב) קדש ותרנ' והא מלאכי דיוי: והנה יוי נצב (יב) קדש: אני יוי אלהי אברהם (יג) שתיהן קדש ותרנ' אנא יוי אלהיה דאברהם: ואלהי יצחק (יג) קדש ותרנ' ואלהיה דיצחק: אכן יש יוי (טז) קדש: כי אם בית אלהים (יו) קדש ותרנ' אלהין אתרא דרעוא ביה מן קדם יוי: בית אל (יט) קדש: יש מפרש כי בית אל הוא מקום מוכן לקבל כחות עליונים והראיה שלו והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ואין דבבריו טעם וזה דברי יחיד שאם כן היה כדבריו לא היה נקראת בית אלהים אלא בית מלאכי אלהים כמו מחנים והאומ' כי מלת בית אל כי [12.] שם מקום הוא כך הוא אלא כי הבית מקום קדוש ונקרא שם השם עליו ומה שדרשו רז"ל בעניין בית אל דבריהם צריך פירוש והוא סוד מופלא ואין רשות לגלותו ודע כי בית אל הוא נקרא בית אלהים והוא מקום נבואה לנביאים כמו שאמר וזה שער השמים (יו) וכן כתו' ושם ידבר עמנו: וכן מפורש בספר שמואל (ש"א י' ג) ומצאוך שלשה אנשים עולים אל האלהים בית אל ותרנ' יונתן דסלקין למיסנד קדם יוי בית אל ר"ל כי אותו המקום קדוש מוכן לעובדי השם והיה כל מבקש יוי פונה שם וכן מצינו כתוב ויבאה עם בית אל וישבו שם עד הערב לפני האלהים ועוד יעקב אבינו קראו בית אלהים ופעם אחר ויקרא למקום בית אל והאומ' כי אל של בית אל חול לא אמ' כלום אלא קדש הוא ומה שלא תרגמו אונקלוס אין תימה לפי שאינו צריך תרג' ולא תרג' אתו בית אלהא וכן אל שרי לא תרגמו וכן אל אלהי הרוחות אל [12:] מוציאם מפני כי הענין מבואר ואילולי היה עניינו חול היה בית אל מלה אחת כמו פנואל נתנאל (במדבר א' ח) ועמיאל (שם י"ג י"ב) וצורישדי וזולתם אבל בית אל הם שתי מלות ואל יעלה אל דעתך כי כיצד המקום נקרא בשם הבורא כי כן כתוב ויקרא את שם המקום בית אל שהרי כמה מקומות נתייחסו לבורא ית' ונקרא שמו עליהן וכן כתו' ויבן משה מזבח ויקרא שמו יוי ניסי (שמות י"ז ט"ז) וכן ויקרא לו אל אלהי ישראל (בראש' ל"ג כ) וכן בית המקדש נקראת בית יוי: אמנם שם המקום ההוא לוו ויעקב קרא שמו בית אל כי שם נגלה עליו השם ונתיחס [ל]הקב"ה כי שם נמצא השנחתו יותר משאר המקומות וכבר ביארנו בספר המורה עניין מקום ומשכן מיוחס לשם ית' 1: אם יהיה אלהים עמדי (כ) קדש ותרנ' אם יהי מימרא דיוי בסעדי: והיה יוי לי לאלהים (כא) שתיהן קדש: ותרנ' והי מימרא דיוי לי לאלה: יהיה בית אלהים (כב) קדש ותרנ' תהי דאהי פלח עלה קדם יוי: [13.] וירא יוי כי שנואה (29 לא) קדש: כי ראה יוי (לב) קדש: כי שמע יוי (לג) קודש: אודה את יוי (לה) קדש: התחת אלהים (30 ב) קדש והמתרגם פירש כן (והמתרג' פירש כן) ואמר המני את בעיא הלא מן קדם יוי תבען: דנני אלהים (ו) קדש ותרנ' דנני יוי: נפתולי אלהים נפתלתי (ח) קדש ותרנ' קביל בעותי יוי באתחננותי: וישמע אלהים (אלהים) אל לאה (יז) קדש ותרנ' וקביל יוי צלותיה דלאה: נתן אלהים שכרי (יח) קדש ותרנ' יחב יוי אנרי: זכרני אלהים (כ) קדש ותרנ' יחב יוי יתיה לי: ויזכר אלהים את רחל (כב) קדש ותרנ' ועל דוכראה דרחל קדם יוי (!): וישמע אליה אלהים (כב) קדש ותרנ' וקביל צלותיה יוי: אסף אלהים את חרפתי קדש (כג) ותרנ' כנש יוי: יוסף יוי לי בן (כד) קדש: ויברכני יוי (כו) קדש: ויברך יוי אתך (ל) קדש: ויאמר יוי אל יעקב (31 ג) קדש: ואהיה עמך (ג) חול ואינו שם ותרנ' והי מימרי בסעודך: ואלהי אבי היה עמדי (ג) קדש [13:] ותרנ' ואלהיה דאבא: ולא נתנו אלהים (ז) קדש ותרנ' ולא שבקיה יוי: ויצל אלהים (ט) קדש ותרנ' ואפריש יוי: מלאך האלהים (יא) קדש ותרנ' דיוי: אנכי האל בית אל (יג) שתיהן שמות הקדש ותרנ' אנא אלהא דאיתנליתי עלך בית אל: הציל אלהים (טז)

קדש ותרנ' די אפריש יוי: אמר אלהים (טז) קדש ותרנ' די אמר יוי: ויבא אלהים אל לבן (כד) קדש וזה על ידי מלאך שבא בחלום אל לבן וכל זה לכבוד יעקב ואין לבן נביא כלל ואין כאן נבואה אלא בא השם בחלום ותרנ' ואתא מימרא מן קדם יוי: והשליח ידבר בשם שולחו ובא האזהרה מן הכורא ב"ה וזה היה בחלום ולא במראה כלל וכבר ביארנו בספר המורה¹ ההפרש שבין חלום ובין מראה ושם תמצאנו: יש לאל ידי (כט) חול ותרנ' אית חילא בידי: ואלהי אביכם (כט) קדש ותרנ' ואלהא דאבוכון: נגבת את אלהי (ל) חול ותרנ' ית דחלתי: תמצא את אלהיך (לב) חול ותרנ' דחלתך: לולי אלהי אבי אלהי [14] אברהם (מב) שתיהן קדש ותרנ' אלהיה דאבא אלהיה דאברהם: ראה אלהים ויוכח אמש (מב) קדש ותרנ' גלי קדם יוי: יצף יוי (מט) קדש: ראה אלהים עד (ג) קדש ותרנ' חוי מימרא דיוי: אלהי אברהם (נג) קדש ואלהי נחור חול: אלהי אביהם (נג) חול² שהיו עובדי ע"ז גם נחור גם אביו: מלאכי אלהים (32 ב) קדש: השם קדש ולא מלאך ותרנ' מלאכי דיוי: מחנה אלהים (ג) קדש ותרנ' משריתא מן קדם יוי:

סדר וישלח יעקב. (32 ד)

כל אדני הנאמר בעניין עשו חול ותרנ' רבוני: ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק (י) שתיהן שמות הקדושים: יוי האומר אלי (י) קדש: כי שרית עם אלהים (כט) על דעת המפרשים³ כי אלהים הנאמר כאן שם מלאכים אבל [אונקלוס] תרנ(ו)ם אותו ארי רב את קדם יוי והרי הוא קדש [וכן] כתוב ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם: ואל תתמה על פיסוק וישר אל [14:] מלאך ויוכל⁴ שכן כתו ויאבק איש עמו והוא המלאך עצמו ואל יקשה עליך הכתו ובאזנו שרה את האלהים⁵ שתרנ' אותו ונתן מלאכא כי יש הפרש בין עם אלהים ובין את אלהים ואם תבין זה אוי תדע כי שרית עם אלהים פירושו כי אלהים עמך בכל אשר אתה עושה: ומלת ישראל נגזר מן שרית עם אלהים והיודע זה העניין יודע האמת: כי ראיתי אלהים (לא) חול והוא המלאך ותרנ' ארי חותי מלאכא דיוי ואל יעלה על דעתך כי הוא קדש כי אילולי היה כן היה אומ' והציל נפשי אלא הכת' אומ' ותנצל נפשי: אשר חנן אלהים (33 ה) קדש ותרנ' די חן יוי: כראות פני אלהים (י) חול כלומ' פני הגדולים והשרים ודרך דרש כי אלהים האמור כאן הוא המלאך אבל תרנ' אפי רברביא: כי חנני אלהים (יא) קדש ותרנ' ארי רחים עלי יוי: ויקרא לו אל אלהי ישראל (כ) שתיהן משמות הקדושים ותרנ' קדם אל (15.) אלהא דישראל: ויאמר אלהים אל יעקב (35 א) קדש ותרנ' ואתגלי יוי וכבר ביארנו בספר המורה⁶ עניינו: (אל) בית אל (א) קדש ואע"פ כי המקום נקראת כן: לאל הנראה (א) קדש ואין צורך לתרגום: אלהי הנכר (ב) חול ותרנ' טעות עממיה: ונעלה בית אל (ג) קדש ואין צורך [ל]תרנ': לאל העונה (ג) קדש ותרנ' לאל דקביל צלותי: אלהי הנכר (ד) חול ותרנ' טעות עממיה: הוא בית אל (ו) קדש: ויקרא למקום אל בית אל (ז) שתיהן משמות הקדושים שאינן נמחקין: כי שם נגלו אליו האלהים (ז) קדש ותרנ' אתגלי ליה יוי: ויש מפרש כי האלהים האמור כאן הוא השם עם מלאכיו שהרי כתוב והנה מלאכי אלהים וג' ואין צורך לזה הפירוש וכל זה כי מלת נגלו לשון רבים והלא שם אלהים ג"כ לשון רבים ודרך כבוד הוא: מתחת לבית אל (ח)

¹ מורה II, 41.

² כאן לא הביא את התרגום.

³ עי' מורה II, 24.

⁴ הושע יב, ה.

⁵ הושע יב, ד.

⁶ מורה I, 41.

קדש: וירא אלהים אל יעקב (ט) קדש ותרנ' ואתנלי יוי: ויאמר לו אלהים (י) קדש [15:] ותרנ' ואמר ליה יוי: ויאמר לו אלהים (יא) קדש ותרנ' ואמר ליה יוי: אני אל שדי (יא) שתיהן משמות הקדושים ואין צורך לתרג' שהרי מכואר: ויעל מעליו אלהים (יג) קדש ותרנ' יקרא דיווי: שם אלהים בית אל (טו) שתיהן קדש ותרנ' תמן יוי בית אל: מבית אל (טז) קדש:

סדר וישב יעקב: (37 א)

וימיתהו יוי (38 ז) קדש: וירע בעיני יוי (י) קדש: ויהי יוי את יוסף (39 ב) קדש: כי יוי אתו (ג) קדש: יוי מצליח [קדש:] (ג) ויברך יוי (ה) קדש: ויהי ברכת יוי (ה) קדש: הן אדני (ח) חול ותרנ' רבוני: וחמאתי לאלהים (ט) קדש ותרנ' ואחוב קדם יוי: ויקח אדני יוסף (כ) חול ותרנ' רבוניה: ויהי יוי את יוסף (כא) קדש: באשר יוי אתו (כג) קדש: יוי מצליח קדש: הלא לאלהים פתרונים (40 ח) קדש:

סדר ויהי מקץ: (41 א)

אלהים יענה (41 טז) קדש ותרנ' מן קדם יוי אתתכ: אשר האלהים עשה (כה) קדש ותרנ' די יוי [16.] עתיד למעבר: האלהים עשה הראה (כח) קדש ותרנ' די יוי עתיד למעבר אחווי: מעם האלהים (לב) קדש ותרנ' מן קדם יוי: וממהר האלהים (לב) קדש ותרנ' ומוחי יוי: רוח אלהים בו (לח) קדש ותרנ' רוח נבואה מן קדם יוי ביה: הודיע אלהים (לט) קדש ותרנ' דהודע יוי: נשני אלהים (נא) קדש ותרנ' אנשיני יוי: את האלהים אני ירא (42 יח) קדש ותרנ' מן קדם יוי אנא דחיל: עשה אלהים לנו (כח) קדש ותרנ' עבד יוי לנא: אדני הארץ (ל) חול ותרנ' רבוניה: אדני הארץ (לג) חול ותרנ' רבוניה: ואל שדי (43 יד) שתיהן שמות הקדושים: אלהיכם ואלהי אביכם (כג) שתיהן קדש ותרנ' אלהכון ואלהא דאבוכון: אלהים יחנך (כט) קדש ותרנ' מן קדם יוי יתרחם עלך: ישתה אדני (44 ה) חול ותרנ' רבוני: נהיה לאדני (ט) חול ותרנ' לרבוני: מה נאמר לאדני (טז) חול ותרנ' לרבוני: [16:] האלהים מצא (טז) קדש ותרנ' מן קדם יוי אשתכח: עבדים לאדני (טז) חול ותרנ' לרבוני:

סדר ויגש אליו: (44 יח)

בי אדני (יח) חול ותרנ' בכעו רבוני: באוני אדני (יח) חול ותרנ' רבוני כל אדני האמור בעניין יוסף חול ותרנ' רבוני: שלחני אלהים (45 ה) קדש: וישלחני אלהים (ו) קדש: כי האלהים (ח) קדש ותרנ' אלהין מן קדם יוי: שמני אלהים (ט) קדש ותרנ' שוייני יוי: לאלהי אביו יצחק (46 א) קדש ותרנ' לאלהא דאבוהי: ויאמר אלהים לישראל (ב) קדש ותרנ' ואמר יוי: כבר ביארנו בספר המורה: עניין ויאמר אלהים ועניין ויבא אלהים ועניין מראה וחלום ואין ספק כי זאת האמירה היתה על ידי שליח והוא המלאך והעד שאמ' אנכי ארד עמך: ויאמר אנכי האל אלהי אביך (ג) שתיהן שמות הקדש: ותרנ' אנא אל אלהא דאבוך וגם זה מאמר מלאך כי השליח ירבר בשם שולחו: לא נשאר לפני אדני (47 יח) חול ותרנ' רבוני: לא נכתח מאדני (יח) חול: [17.] חן בעיני אדני (כה) חול ותרנ' רבוני:

סדר ויחי יעקב: (47 כח)

אל שדי נראה אלי (48 ג) שתיהן משמות הקדושים: נתן לי אלהים (ט) קדש ותרנ' יהב לי יוי: הראה אתי אלהים (יא) קדש ותרנ' אחוי יתי יוי: האלהים אשר התהלכו (טו) קדש ותרנ' יוי: האלהים הרעה אותי (טו) קדש ותרנ' יוי: ישימך אלהים

1 מורה I, 27. ועי' עוד באריכות יותר I, 41.

(כ) קדש: והיה אלהים עמכם (כא) קדש ותרנ' ויהי מימרא דיוי בסערכון: לישועתך קויתי ויז (49 יח) קדש: אביר יעקב (כד) קדש אבל אינה מהשמות שאינם נמחקים אמנם כינוי הוא: מאל אביך (כה) קדש ותרנ' מימר אלהא דאבוך: ואת שדי (כה) קדש: עבדי אלהי אביך (50 יז) קדש ותרנ' אלהא דאבוך: התחת אלהים (יט) קדש ותרנ' דחלא דיוי: אלהים חשבה (כ) קדש ותרנ' מן קדם יז אתחשיבת: ואלהים פקד ופקד (כז) קדש ותרנ' ויז מדכר [דכיר]: יפקד אלהים (כה) קדש ותרנ' דכיר ויז:

סדר ואלה שמות: (1 א)

[17:] ותיראן המילדות את האלהים (יז) קדש ותרנ' ורחילא חיתא מן קדם יז: וייטב אלהים (כ) קדש ותרנ' ואוטיב יז: כי יראו המילדות את האלהים (כא) קדש ותרנ' כד דחילא חיתא מן קדם יז: ותעל שועתם אל האלהים (2 כג) קדש ותרנ' וסליקת קבלתהון לקדם יז: וישמע אלהים (כד) קדש ותרנ' ושמיע מן קדם יז: ויוכר אלהים (כז) קדש ותרנ' ודכיר יז: וירא אלהים (כה) קדש ותרנ' וגלי קדם יז: וידע אלהים (כה) קדש ותרנ' אמר למימריה (!) למיפרקהון יז: אל הר האלהים (3 א) קדש ותרנ' לטורא דאתנלי עלוהי יקרא דיוי: וירא מלאך יז (ב) קדש: וירא יז (ד) קדש: ויקרא אליו אלהים (ד) קדש ותרנ' וקרא ליה יז: אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב (ו) ארבעת שמות אלו קדושים ותרנ' אלהיה דאבוך אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב: מהביט אל האלהים (ו) קדש ותרנ' לאסתכלא בצית יקרא דיוי: [18.] והאומר כי אל האלהים האמור כאן חול לא אמר כלום כי אין גדול הנביאים מסתיר פניו מן המלאך והלא יהושע תלמידו לא הסתיר: ויאמר יז ראה (ז) קדש: ויאמר משה אל האלהים (יא) קדש ותרנ' ואמר משה קדם יז: ויאמר כי אהיה עמך (יב) חול ואינינו שם ותרנ' אמר ארי יהי מימרי בסערך: תעבדון את האלהים (יב) קדש ותרנ' תפלתון קדם יז: ויאמר משה אל האלהים (יב) קדש ותרנ' ואמר משה קדם יז: אלהי אבותיכם שלחני (יג) קדש ותרנ' אלהא דאבהתכון: ויאמר אלהים אל משה (יד) קדש ותרנ' ואמר יז למשה: אהיה אשר אהיה (יד) שתיהן משמות הקדשים שאינם נמחקים: אהיה שלחני (יר) גם זה השם קדש ורע² כי שם אהיה נגזר מן היה והוא מורה על עניין ההווה ועניינו עניין נמצא כי הוא ית' נמצא לא במציאות והוא המחוייב המציאות וזה השם מורה על [18:] מציאותו ויהיה ביאור אהיה אשר אהיה נמצא לכל נמצא אשר נמצא כלום' ראוי תייב המציאות והמוכן מזה כי הוא נמצא ראוי להמצא שלא היה נעדר ושלא יהיה נעדר ועל כן אמר זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר: ואם תאמר למה נאמ' זה השם בזה התואר ר"ל שם אהיה ולא שם אחר תדע כי המצרים³ לא היו מאמינים במציאות השם כי אם בכוכבים ומולות והיתה סברתם שהכוכבים והמאורות והמולות הם האלוהות והיו עושים צורות לקבל שפעם ר"ל שפע המולות וכל זה כפי דעתם הרעה ולא היו מאמינים על מציאות דבר שכלי שלא נראה לעינים אלא היו מאמינים על דבר מצוי שהוא נראה לעינים ר"ל דבר ששיג חוש הראות בו והיו ישראל שבאותו הדור מקצתם היתה דעתם קרובה לדעת אלו המצריים ולפי שאל משה ע"ה מאתו ית' שמו באמרו ואמרו לי מה שמו מה אמר אלי' השיבו ית' שמי' אהיה [19.] אשר אהיה כלום' נמצא וזהו אשר יביא אליו המופת בהכרח שיש דבר מחוייב המציאות וילמדם כרי שיפרוט להם ראיות שכליות אשר בהם יתאמת ויתקיים אצל

¹ מורה I, 4.

² מורה I, 63.

³ המקום הזה חסר במורה I, 63. וגם סותר למה שכתוב שם. בוורא' תור הרמב"ם בעצמו והניח

כן והוא הנכון.

חכמיהם כי זה השם [מחוייב] המציאות הוא הקיום אשר לא עבר זה שמו לעולם וזה זכרו לדר דר: ועוד אמ' לו ית' לך ואספת את זקני ישראל שהיו חכמיהם וכשבאו משה ואהרן ואמ' את כל הדברים אשר דבר יוי ויעש האותות לעיני העם זה האמינו אבל אמונה בלתי שלימה עד שעמדו על ים סוף והשיגו מה שהשיגו ויאמינו ביוי ובמשה עבדו ר"ל אז נתאמת אצלם מציאות השם ואמרו זה אלי ואנוהו ומלת זה עניינו דבר מצוי ומתוייב שהוא נגלה ונראה בין כמורגש בין כמושכל ר"ל בין שמחייב אותו השכל בין שנראה בעין ממש וזה שדרשו רז"ל ראה (!) שפחה אחת בים מה שלא ראה יחזקאל בנהר כבר וזה שאתה תמצא בתורה שינוי [19:] השמות ר"ל פעם יוד' הא' ואו' הא' (הא) ופעם אלף דלת נון [יוד] ופעם אהיה וכיוצא באלו כל אחד ואחר נכתב לפי העניין ולפי ההשגה ולפי המקום ואין ריבויי ביחוד ומה ששמותיו ית' רבים והשכל יודע ומבין שכולם נאמרים לבורא א' אבל הפה אינו יכול לכלול אותם בבת אחת במלה אחת כאשר יכלול אותם השכל ועל כן שמותיו ית' מתרבים ומשתנים לפי הפעולות מצד המקבלים וכן כשמשתתפין ב' או ג' שמות ביחד הכל לפי גורת חכמתו ית' סוד יוי ליריאיו וכבר ביארנו ביאור אלו העניינים וביאור השמות וענין אהיה בספר המורה²: ויאמר עוד אלהים (טו) קדש ותרנ' ויאמר עוד יוי: כה תאמר אל בני ישראל יוי (טז) קדש: אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני (טז) ארבעת אלו השמות כולם קדושים ותרנ' אלהא דאבהתכון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב: יוי אלהי אבותיכם (טז) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא [20.] דאבהתכון: אלהי אברהם (טז) קדש ותרנ' אלהיה דאברהם: יוי אלהי העבריים (יח) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהיה דיהודאי: ונזכחה ליוי אלהינו (יח) שתיהן קדש ותרנ' ונדבחה קדם יוי אלהנא: לא נראה אליך יוי קדש: (4 א) ויאמר אליו יוי (ב) קדש: ויאמר יוי אל משה (ד) קדש: כי נראה אליך יוי (ה) קדש: אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב (ה) ארבעת אלו השמות כולם קדושים ותרנ' אלהא דאבהתהון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב: ויאמר יוי לו (ו) קדש: ויאמר משה אל יוי (י) קדש: כי אדני (י) קדש ותרנ' בבעו יוי: ויאמר יוי (יא) קדש: הלא אנכי יוי (יא) קדש: ואנכי אהיה עם פיך (יב) חול ותרנ' ומימרי יהי עם פומך: ויאמר בי אדני (יג) קדש ותרנ' ואמר בבעו יוי: ויחר אף יוי (יד) קדש: ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו (טז) חול ותרנ' ומימרי יהי עם פומך ועם פומיה: ואתה תהיה לו לאלהים (טז) חול ותרנ' ואת תהי ליה לרב: ויאמר יוי אל משה במדין [20:] (יט) קדש: משה האלהים בידו (כ) קדש: ותרנ' חוטר א דאתעבידו ביה נסין מן יוי בדיה: ויאמר יוי אל משה בלכתך (כא) קדש: כה אמר יוי (כב) קדש: ויפגשהו יוי (כד) קדש: ויאמר יוי אל אהרן (כו) קדש: בהר האלהים (כו) קדש ותרנ' בטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיוי: כל דברי יוי (כח) קדש: אשר דבר יוי (ל) קדש: כי פקד יוי (לא) קדש: אלהי ישראל (א 5) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא דישראל: יוי אשר אשמע (ב) קדש: ידעתי את יוי (ב) קדש: אלהי העברים (ג) קדש ותרנ' אלהא דיהודאי: ונזכחה ליוי אלהינו (ג) שתיהן קדש ותרנ' ונדבחה קדם יוי אלהנא: נזכח[תה] ליוי (ז) קדש ותרנ' נדבחה דיוי (!): ירא יוי (כא) קדש: וישב משה אל יוי (כב) קדש: ויאמר אדני (כב) קדש ותרנ' ואמר יוי: ויאמר יוי אל משה (6 א) קדש:

סדר וארא אל אברהם (6 ב):

וידבר אלהים קדש (ב) ותרנ' ומליל יוי: וזה הדיבור על ידי המלאך בשליחות

¹ יסודי התורה VIII, 2-1.

² מורה I, 83.

השם: אני יוי (ב) קדש: כאל שדי (ג) שתיהן משמות הקדושים שאינם [21.] נמחקים ופירוש אל כמו תקיף והוא מלשון חווק ונגזר מן אילותי לעזרתי והוא עניין כוח ושהוא שם התואר ופירוש שדי כלום די והוא לשון ספוק ונגזר מן והמלאכה היתה דים ושין כעניין אשר כמו שככה שכבר ויהיה עניינו אשר די הכוונה בזה שלא יצטרך במציאות מי שהמציא ולא בהתמיד לזולתו אבל מציאותו ית' מספקת בו: כמו שדרשו רז"ל שדי שאמר לעולמו די וגם זה שם התואר: ושמי יוי (ג) קדש: אני יוי (ו) קדש: והייתי לכם לאלהים (ז) קדש ותרג' ואהי לכון לאלה: כי אני יוי אלהיכם (ז) שתיהן קדש ותרג' אנא יוי אלהכון: מורשה אני יוי (ח) קדש: וידבר יוי אל משה (י) קדש: וידבר משה לפני יוי (יב) קדש: וידבר יוי אל משה (יג) קדש: אשר אמר יוי (כו) קדש: ביום דבר יוי (כח) קדש: וידבר יוי אל משה (כט) קדש: אני יוי (כט) קדש: לפני יוי (ל) קדש: ויאמר יוי אל משה (7 א) קדש: אלהים לפרעה (קדש) חול ותרג' רב לפרעה: כי אני יוי (ה) קדש: כאשר צוה [12:] יוי (ו) קדש: ויאמר יוי (ח) קדש: כאשר צוה יוי (י) קדש: כאשר דבר יוי (יג) קדש: ויאמר יוי (יד) קדש: יוי אלהי העברים (ט"ז) קדש: כה אמר יוי (יז) קדש: כי אני יוי (יז) קדש: ויאמר יוי (יט) קדש: כאשר צוה יוי (כ) קדש: כאשר דבר יוי (כב) קדש: אחרי הכות יוי (כה) קדש: ויאמר יוי (כו) קדש: כה אמר יוי (כו) קדש: ויאמר יוי (8 א) [קדש] (כה אמר יוי קדש): העתירו אל יוי (ד) קדש: ויזכרו לזיו (ד) קדש: כי אין כיוי אלהינו (ו) שתיהן קדש: ויצעק משה אל יוי (ח) קדש: ויעש יוי (ט) קדש: כאשר דבר יוי (יא) קדש: ויאמר יוי (יב) קדש: אזבע אלהים: (טו) קדש: ויאמר יוי (טו) קדש: כי אני יוי (יח) קדש: ויעש יוי כן (כ) קדש: זכרו לאלהיכם (כא) קדש: נזבח לזיוי אלהינו (כב) שתיהן קדש ותרג' מניה אנחנו נסבין לדבחה קדם יוי אלהנא: וזבחנו לזיוי אלהינו (כג) שתיהן קדש ותרג' ונדבחה קדם יוי אלהנא: וזבחתם לזיוי אלהיכם (כד) שתיהן קדש ותרג' ותדבחנו קדם יוי אלהכון: [22.] והעתרתו אל יוי (כה) קדש: לזבוח לזיוי (כה) קדש: ויעש יוי (כו) קדש: ויאמר יוי (9 א) קדש: כה אמר יוי (א) קדש: אלהי העברים (א) קדש ותרג' אלהא דיהודאי: הנה יד יוי (ג) קדש: והפלא יוי (ד) קדש: וישם יוי (ה) קדש: יעשה יוי (ה) קדש: ויעש יוי (ו) קדש: ויאמר יוי (ח) קדש: ויחוק יוי (יב) קדש: כאשר דבר יוי (יב) קדש: ויאמר יוי (יג) קדש: יוי אלהי העברים (יג) שתיהן קדש: הירא את דבר יוי (כ) קדש: אל דבר יוי (כא) קדש: ויאמר יוי (כב) קדש: ויוי נתן (כג) קדש: וימטר יוי (כג) קדש: ויי הצדיק (כו) קדש: העתירו אל יוי (כח) קדש: כפי אל יוי (כט) קדש: כי לזיוי הארץ (כט) קדש: מפני יוי אלהים (ל) שתיהן קדש כפיו אל יוי (לג) קדש: כאשר דבר יוי (לה) קדש:

סדר כי אני הכבדתי: (10 א)

ויאמר יוי (א) קדש: כי אני יוי (ב) קדש: יוי אלהי העברים (ג) שתיהן קדש: את יוי אלהיכם (ז) שתיהן קדש: כי חג יוי (ט) קדש: יוי עמכם (י) קדש: [22:] ועברו את יוי (יא) קדש: ויאמר יוי (יב) קדש: ויוי נהג (יג) קדש: חסאתי לזיוי אלהיכם (טו) שתיהן קדש: והעתירו לזיוי אלהיכם (יז) שתיהן קדש: ויעתר אל יוי (יח) קדש: ויהפך יוי (יט) קדש: ויחוק יוי (כ) קדש: ויאמר יוי (כא) קדש: עבדו את יוי (כד) קדש: ועשינו לזיוי אלהינו (כה) שתיהן קדש: לעבד את יוי אלהינו (כו) שתיהן קדש: מה נעבד את יוי (כו) קדש: ויחוק יוי (כז) קדש: ויאמר יוי (11 א) קדש: ויתן יוי קדש: כה אמר יוי (ד) קדש: יפלה יוי (ז) קדש: ויאמר יוי (ט) קדש: ויחוק יוי (י) קדש: ויאמר יוי (12 א) קדש: פסח הוא לזיוי (יא) קדש: ובכל אלהי מצרים (יב) חול ותרג'

ובכל טעות מצראי: ופירשו החכמי ז"ל מכת בכורות כעסו המצריים על אלהיהם והשחתו מצבותיהם: אמנם בעלי דרש¹ אומי כי תועבותם נשחתו מאליהן של עץ נרקבת ושל מתכת נימסת וניתכת לארץ: ועל דעת בעלי הקבלה כי אלהי מצרים אלו שרו של מצרים שכן כתו' יפקד יוי על צבא המרום במרום ועל [23.] מלכי האדמה באדמה² והנכון מה שביאר אנקלוס ע"ה: חג ליוי (יד) קדש: ועבר יוי (כג) קדש: ופסח יוי (כג) קדש: יתן יוי לכם (כה) קדש: כאשר צוה יוי (כת) קדש: ויוי הכה (כט) קדש: עברו את יוי (לא) קדש: ויוי נתן (לו) קדש: כל צבאות יוי (מא) קדש: צבאות (מצרים)³ חול: ליוי שמרים (מב) קדש: ויאמר יוי (מג) קדש: פסח ליוי (מח) קדש: צוה יוי (ג) קדש: הוציא יוי (נא) קדש: וידבר יוי (13 א) קדש: הוציא יוי (ג) קדש: יביאך יוי (ה) קדש: חג ליוי (ו) קדש: עשה יוי (ח) קדש: תורת יוי (ט) קדש: הוצאך יוי (ט) קדש: יבאך יוי (יא) קדש: רחם ליוי (יב) קדש: (יוי) הזכרים ליוי (יב) קדש: הוציאנו יוי (יד) קדש: ויהרג יוי (טו) קדש: אני זבח ליוי (טו) קדש: הוציאנו יוי (טז) קדש:

סדר ויהי בשלח: (13 ז)

ולא נחם אלהים (יז) קדש: כי אמר אלהים (יז) קדש ותרני ארי אמר יוי: ויסב אלהים (יח) קדש: יפקד אלהים (יט) קדש ותרני דכור יוי: ויוי הולך (כא) קדש: וידבר יוי (14 א) קדש: כי אני יוי (ד) קדש: ויחוק יוי (ח) קדש: בני ישראל אל יוי (י) קדש: [23:] ישועת יוי (יג) קדש: יוי ילחם (יד) קדש: ויאמר יוי (טו) קדש: כי אני יוי (יח) קדש: מלאך האלהים (יט) קדש: ותרני מלאכא דיוי: ויולך יוי (כא) קדש: וישקף יוי (כד) קדש: כי יוי גלחם (כה) קדש: ויאמר יוי (כו) קדש: וינער יוי (כו) קדש: ויושע יוי (ל) קדש: עשה יוי (לא) קדש: את יוי (לא) קדש ויאמ[ן]נו ביוי (לא) קדש: הוזאת ליוי (15 א) קדש: אשירה ליוי (א) קדש: עזי וזמרת יה (ב) קדש והוא שם בפני עצמו וצריכה כוונה לכתוב אותה ותרני תוקפי ותושבחת דחילא יוי: זה אלי (ב) קדש ותרני דין אלהי: אלהי אבי (ב) קדש ותרני אלהא דאבהתי: יוי איש (ג) קדש: יוי שמו (ג) קדש: ימינך יוי (ו) קדש: מי כמכה באלם יוי (יא) באלם חול והם המלאכים: יוי קדש: אילי מואב (טו) חול והם הגדולים שבהם ותרני תקיפי מואב: עמך יוי (טז) קדש: פעלת יוי (יז) קדש: מקדש יוי⁴ (יז) קדש: ותרני מקדשא יוי: יוי ימלך (יח) קדש: וישב יוי (יט) קדש: שירו ליוי (כא) קדש: ויצעק אל יוי (כה) קדש: ויורהו יוי (כה) קדש: לקול יוי אלהיך (כו) שתיהן קדש ותרני למימרא דיוי אלהך: יוי רפאך (כו) קדש: ביד יוי (16 ג) קדש: ויאמר יוי (ד) קדש: כי יוי הוציא [24.] (ו) קדש: (ביד יוי קדש: ויאמר יוי קדש: כי יוי הוציא קדש)⁴ כבוד יוי (ז) קדש: על יוי (ז) קדש: בתת יוי (ח) קדש: בשמע יוי (ח) קדש: כי על יוי (ח) קדש: לפני יוי (ט) קדש: כבוד יוי (י) קדש: וידבר יוי (יא) קדש: כי אני יוי אלהיכם (יב) שתיהן קדש ותרני ארי אנא יוי אלהכון: נתן יוי (טו) קדש: אשר דבר יוי (כג) קדש: שבת קדש ליוי (כג) קדש: היום ליוי (כה) קדש: ויאמר יוי (כח) קדש: ראו כי יוי (כט) קדש: אשר צוה יוי (לב) קדש: לפני יוי (לג) קדש: צוה יוי (לד) קדש: תנסון את יוי (17 ב) קדש: משה אל יוי (ד) קדש: ויאמר יוי (ה) קדש: גסתם את יוי (ז) קדש: היש יוי (ז) קדש: ומטה האלהים (ט) קדש: ותרני וחוטרא דאתעבירו ביה ניסין מן קדם יוי: ויאמר יוי (יד) קדש: ויקרא שמו יוי (טו) קדש: כס יה (טו)

¹ [מכילתא בא פסחא פ"ז, ה' ווייס י' א.].

² [ע' תנחומא בוכר, בא ס"ס ו'].

³ [ט"ס; כלומר „צבאות“ חול הוא ואינו כמו „צבאות“ שב „ה' צבאות“ אפ"י].

⁴ [כפול בט"ס].

קדש כלומ' כסא השם ודע כי יד האמור כאן הוא תואר עצמתו ונבורתו כס' הוא תואר לרוממותו והדרו ויפה תרג' [24:] על כורסי יקרא: מלחמה ליוי (טז) קדש:

סדר וישמע יתרו: (18 א)

עשה אלהים (א) קדש ותרנ' עבד יוי: כי הוציא יוי (א) קדש: כי אלהי אבי (ד) קדש ותרנ' אלהיה דאבא: הר האלהים (ה) קדש ותרנ' למורא דאיתגלי עלוהי יקרא דיוי: אשר עשה יוי (ח) קדש: ויצילם יוי (ח) קדש: אשר עשה יוי (ט) קדש: ברוך יוי (י) קדש: כי גדול יוי (יא) קדש: מכל האלהים (יא) חול ותרנ' לית אלה בר מניה ודבר ברור הוא כי יתרו היה כומר לע"ז והיה יודע טיבן של כל הכחות אולי לא היה מאמין בתחלה בהשגחה פרטית עד עתה וזהו שאמ' עתה ידעתי ונ' והאלהים האמור כאן הן המלאכים או כחות עליונים: וזכחים לאלהים (יב) קדש ותרנ' וניכסת קודשין מן קדם יוי: לפני האלהים (יב) קדש ותרנ' (מן) קדם יוי: לדרוש אלהים (טז) קדש ותרנ' למתבע אולפן מן קדם יוי: חקי האלהים (טז) קדש: ויהי אלהים (יט) קדש: ותרנ' ויהי מימרא דיוי בסעדך: מול האלהים (יט) קדש: ותרנ' תבע [25.] אולפן מן קדם יוי: אל האלהים (יט) קדש ותרנ' קדם יוי: יראי אלהים (כא) קדש ותרנ' דחליא דיוי: וצוך אלהים (כג) קדש ותרנ' ויפקדינך יוי: עלה אל האלהים (19 ג) קדש ותרנ' לקדם יוי: ויקרא אליו יוי (ג) קדש: צוהו יוי (ז) קדש: דבר יוי (ח) קדש: ויאמר יוי (ט) קדש: אל יוי (ט) קדש: ויאמר יוי (י) קדש: ירד יוי (יא) קדש: לקראת האלהים (יז) קדש ותרנ' לקדמות מימרא דיוי: ירד עליו יוי (יח) קדש: והאלהים יעננו (יט) קדש: ותרנ' מן קדם יוי מתעני ליה: וירד יוי (כ) קדש: ויקרא יוי (כ) קדש: ויאמר יוי (כא) קדש: אל יוי לראות (כא) קדש: הנגשים אל יוי (כב) קדש: בהם יוי (כב) קדש: ויאמר משה אל יוי (כג) קדש: ויאמר אליו [יוי] (כד) קדש: לעלות אל יוי (כד) קדש: וידבר אלהים (20 א) קדש ותרנ' ומליל יוי: אנכי יוי (ב) קדש: אלהיך (ב) קדש: ותרנ' אנא יוי אלהיך: אלהים אחרים (ג) חול לא אמ' לא יהיה לך אלוה אחר אלא אמר אלהים אחרים לשון רבוי: דע כי ג' מיני ע"ז היו בעולם: הראשונים כשהתחילו לעבוד ע"ז היו עובדים למלאכים [25:] מצד שהיו יודעים שיש למקצת השכלים הנפרדים שררה על האומות כמו שדרשו ז"ל ויאבק איש עמו והו שרו של עשו והעובדים לאלו השכלים הנפרדים חושבים כי יש להם יכולת להיטיב או להרע ומפני זה נקראים אלהים כמו שאמ' וישתחוו לו כל אלהים כי גדול יוי מכל האלהים זוכה לאלהים זהו כת אחת: והכת השנייה שבאו לעבוד ע"ז בעולם היו עובדים לחמה וללבנה ומולות וגם זה הכת סוברים שיש לאלו יכולת להיטיב ולהרע ועל זה נאמ' מאלהי העמים אשר סביב: אשר חלק יוי אלהיך אותם לכל העמים גוי גוי ואלהיו ר"ל מולו: והכת הג' התחילו לעבוד השדים ולפי פחיתות סברתם יעלה על דעתם ומאמינים שיש לאלו יכולת להיטיב ולהרע ועל זה (ג) אמ' הכת' יובחו לשדים לא אלה ר"ל אל מלאך ומפני זה מזהיר הכתוב ואומ' לשון רבוי אלהים אחרים שכולל ג' מינין אלו שהן בשמים ממעל ובארץ מתחת ובמים מתחת לארץ וכלל אותן ואמ' לא תשתחוה להם ונ' ולכן תרג' לא יהו לך אלה אחרן: [26.] כי אנכי יוי (ה) קדש: אלהיך אל קנא (ה) שתיהן משמות הקדושים: לא תשא את שם יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש: שבת ליוי אלהיך (י) שתיהן קדש: ותרנ' שבתא קדם יוי אלהיך: עשה יוי (יא) קדש: ברוך יוי (יא) קדש: אשר יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש: ואל ידבר עמנו אלהים (יט) קדש: בא האלהים (כ) קדש ותרנ' איתגלי לכוון יקרא דיוי: שם האלהים (כא) קדש ותרנ' די תמן יקרא דיוי: ויאמר יוי (כב) קדש: אלהי כסף ואלהי זהב (כג) שתיהן תולין ותרנ' דחלן דכסף ודחלן דזהב:

סדר ואלה המשפטים: (21 א)

אהבתי את אדני (ה) חול ותרנ' רבוני: והנישו אדניו אל האלהים (ו) חול ותרנ' לקדם דייניא: והאלהים אנה לידו (יג) קדש ותרנ' ומן קדם יוי אתמסר לידיה: בעל הבית אל האלהים (22 ז) חול ותרנ' לקדם דייניא: והם השופטים: עד האלהים (ח) חול ותרנ' לקדם דייניא: ירשיען אלהים (ח) חול ותרנ' [26:] יחייבון דייניא: שבועת יוי (י) קדש: זוכה לאלהים (יט) חול ותרנ' דיבכה למענות עממיא: ועל דרך הקבלה כי הם שרי מעלה: ליוי לבדו (יט) קדש: אלהים לא תקלל (כו) חול: ותרנ' דייניא: וזה שחייבאוי רז"ל בספרי¹ לעניין אוהרה של מקלל הרי זה בדרך ההקש וזהו אמרם ז"ל עונש שמענו אוהרה לא שמענו וכבר ביארנו בספר המצות²: ושם אלהים אחרים (23 ג) חול ותרנ' ושום פעות עממיא: אל פני האדון יוי (יו) קדש האדון תואר הוא ותרנ' רבון עלמא ואינה בכלל שמות הקדש: בית יוי אלהיך (יט) שתיהן קדש ותרנ' דיוי אלהך: לא תשתחוה לאלהיהם (כד) חול ותרנ' לא תסגדון למעותיהון: ועבדתם את יוי אלהיכם (כה) שתיהן קדש ותרנ' ותפלחון קדם יוי אלהכון: ולאליהם ברית (לב) חול ותרנ' ולמעותיהון קיים והם כמוש ודגון וזולתם: כי תעבד את אלהיהם (לג) חול ותרנ' מעותיהון עלה אל יוי (24 א) קדש: לבדו אל יוי (ב) קדש: דברי יוי (ג) קדש: אשר דבר יוי (ג) קדש: כל [27:] דברי יוי (ד) קדש: אשר דבר יוי (קדש): נעשה ונשמע (ז) קדש: אשר כרת יוי (ח) קדש: ויראו את אלהי ישראל (י) קדש ותרנ' ותזו ית יקרא דיוי: ויאמר יוי (יב) קדש: אל הר האלהים (יג) קדש ותרנ' לטורא דאיתגלי עלוהי יקרא דיוי: כבוד יוי (טז) קדש: ומראה כבוד יוי (יז) קדש:

סדר ויקחו לי תרומה (25 א)

וידבר יוי קדש:

סדר ואתה תצוה (27 ב)

לפני יוי (כא) קדש: לפני יוי (28 יב) קדש: לזכרון לפני יוי (כט) קדש: בבאו לפני יוי (ל) קדש: לפני יוי (ל) קדש: אל הקדש לפני יוי (לה) קדש: חותם קדש ליוי (לו) קדש: להם לפני יוי (לח) קדש: את הפר לפני יוי (29 יא) קדש: עלה הוא ליוי (יח) קדש: אשה ליוי (יח) קדש: אשר לפני יוי (כג) קדש: תנופה לפני יוי (כד) קדש: לפני יוי אשה הוא ליוי (כה) שתיהן קדש: תנופה לפני יוי (כו) קדש: [27:] ניתח אשה ליוי (מא) קדש: לפני יוי אשר (מב) קדש: והייתי להם לאלהים (מה) קדש: כי אני יוי אלהיהם (מו) שתיהן קדש ותרנ' ארי אנא [יוי] אלההון: לפני יוי לדרתיכם (30 ח) קדש: קדש קדשים הוא ליוי (י) קדש:

סדר כי תשא: (30 יא)

וידבר יוי (יא) קדש: נפשו ליוי (יב) קדש: תרומה ליוי (יג) קדש: תרומת יוי (יד) קדש: את תרומת יוי (טו) קדש: לזכרון לפני יוי (טז) קדש: וידבר יוי (יז) קדש: אשה ליוי (כ) קדש: וידבר יוי (כב) קדש: ויאמר יוי (לד) קדש: לך ליוי (לו) קדש: וידבר יוי (31 א) קדש: רוח אלהים (ג) קדש: ותרנ' רוח מן קדם יוי: ויאמר יוי (יב) קדש: כי אני יוי (יג) קדש: שבתון קדש ליוי (טו) קדש: עשה יוי (יז) קדש: באצבע אלהים (יח) קדש ותרנ' באצבעא דיוי: עשה לנו אלהים (32 א) חול ותרנ' דחלן בקשו לעשות להם נגיד תחת משה: ויאמרו אלהיך ישראל (ד) חול ותרנ' ואמרו אילין

¹ [שחייבו.]

² [מכילתא משפטים, כספא פי"ט ה' ווייס ג"ב ע"ב; מכילתא דעריות, כספרא פ' קדושים פ"ט ו' סנהדר' ס"ז א', ועי' סנהדר' שם ומס' סופרים פ"ד ה']

³ לא תעשה 60 [ובהוי בלאך ל"ית ג"ס ע' 197 ע"י שם].

דחלתך ישראל: חג ליוי (ה) קדש: וידבר יוי (ו) קדש: ויאמרו אלה [28.] אלהיך (ח) חול ותרג' ואמרו אילין דחלתך: ויאמר יוי (ט) קדש: את פני יוי אלהיו (יא) שתיהן קדש: ותרג' קדם יוי אלהיה: ויאמר למה יוי (יא) קדש: וינחם יוי (יד) קדש: מעשה אלהים (טז) קדש ותרג' עובדא דיוי: מכתב אלהים (טז) קדש ותרג' כתבא דיוי: עשה לנו אלהים (כג) חול ותרג' עביר לנא דחלן: מי ליוי (כו) קדש: כה אמר יוי אלהי ישראל (כו) שתיהן קדש ותרג' יוי אלהא דישראל: היום ליוי (כט) קדש: אעלה אל יוי (ל) קדש: וישב משה אל יוי (לא) קדש: אלהי זהב (לא) חול ותרג' דחלן דדהב: ויאמר יוי (לג) קדש: וינף יוי (לה) קדש: וידבר יוי (33 א) קדש: ויאמר יוי (ה) קדש: מבקש יוי (ז) קדש: ודבר יוי (יא) קדש: ויאמר משה אל יוי (יב) קדש: ויאמר יוי (יז) קדש: בשם יוי לפניך (יט) קדש: ויאמר יוי (כא) קדש: ויאמר יוי (34 א) קדש: כאשר צוה יוי (ד) קדש: וירד יוי (ה) קדש: ויקרא בשם יוי (ה) קדש: ויעבר יוי (ו) קדש: ויקרא יוי אל (ו) אלו השלש שמות קדושים אבל רחום וחנון ושאר י"ג מדות הם הכינויין: חן בעיניך אדני (ט) קדש ותרג' אשכחת רחמן [28:] קדמך יוי: ילך נא אדני (ט) קדש ותרג' תהך כען שכינתא דיוי: את מעשה יוי (י) קדש: לאל אחר (יד) חול ותרג' למעות עממיא: כי יוי קנא (יד) קדש: אל קנא (יד) קדש: כי הוא תקיף וחזק והוא בעל הכחות אילותינו¹ לעזרתנו חושה: וזנו אחרי אלהיהם (טז) חול ותרג' ויטעון בתר טעותיהון: וזכחו לאלהיהם (טז) חול ותרג' וידבחון למעותיהון: בנותיו אחרי אלהיהן (טז) חול ותרג' בתר טעותיהין: אלהי מסכה (יז) חול ותרג' דחלן דמתכא: את פני הארץ (כג) קדש אבל הוא מן הכינויים ואינה משמות הקדש ותרג' רבון עלמא: יוי אלהי ישראל (כג) שתיהן קדש ותרג' יוי אלהא דישראל: את פני יוי אלהיך (כד) שתיהן קדש ותרג' קדם יוי אלהך: בית יוי אלהיך (כו) שתיהן קדש ותרג' לבית מקדשא דיוי אלהך: ויאמר יוי (כו) קדש: שם עם יוי (כח) קדש: אשר דבר יוי אתו (לב) קדש: לפני יוי לדבר (לד) קדש:

סדר ויקהל: (35 א)

[29.] אשר צוה יוי (א) קדש: שבתון ליוי (ב) קדש: אשר צוה יוי לאמר (ד) קדש: תרומה ליוי (ה) קדש: את תרומת יוי (ה) קדש: את כל אשר צוה יוי (י) קדש: את תרומת יוי (כא) קדש: תנופת זהב ליוי (כב) קדש: את תרומת יוי (כד) קדש: אשר צוה יוי (כט) קדש: נדבה ליוי (כט) קדש: ראו קרא יוי (ל) קדש: רוח אלהים (לא) קדש ותרג' רוח מן קדם יוי: אשר נתן יוי (36 א) קדש: אשר צוה יוי (א) קדש:

סדר אלה פקודי: (38 בא)

את כל אשר צוה יוי (כב) קדש: כאשר צוה יוי (39 א) קדש: כאשר צוה יוי (ה) קדש: כאשר צוה יוי (ז) קדש: כאשר צוה יוי (כא) קדש: כאשר צוה יוי את משה (כו) [קדש]: כאשר צוה יוי את משה (כט) קדש: חתם [קדש] ליוי (ל) קדש: כאשר צוה יוי את משה (לא) קדש: ככל אשר צוה יוי (לב) קדש: ככל אשר צוה יוי (מב) קדש: כאשר צוה יוי (מג) קדש: וידבר יוי (40 א) קדש: ככל אשר צוה יוי (טז) קדש: כאשר צוה יוי (יט) קדש: ערך לחם לפני יוי (כג) קדש: (קדש) כאשר צוה יוי (כה) קדש: הנרות לפני יוי (כה) קדש: [29:] כאשר צוה יוי (כו) קדש: כאשר צוה יוי (כט) קדש: כאשר צוה יוי (לב) קדש: וכבוד יוי מלא (לד) קדש: וכבוד יוי מלא (לה) קדש: כי ענן יוי (לח) קדש:

¹ [תהלי' כ"ב כ', בל' יחיר, וכן לעיל ע' 205 שורה 2.]

סדר ויקרא: (1 א)

וידבר יי אליו קדש: קרבן ליווי (ב) קדש: לפני יוי (ג) קדש: ניחוח ליווי (ט) קדש:
 קרבנו ליווי (יד) קדש: ניחח ליווי (יו) קדש: מנחה ליווי (2 א) קדש: ניחח ליווי (ב)
 קדש: מאשי יוי (י) קדש: תקריבו ליווי (יא) קדש: אשה ליווי (יא) קדש: אתם ליווי
 (יב) קדש: ברית אלהיך (יג) קדש ותרגי קיים אלהיך: בכורים ליווי (יד) קדש: אשה
 ליווי (טז) לפני יוי (3 א) אשה ליווי (ג) קדש: ניחח ליווי: (ה) שלמים ליווי (ו) קדש:
 לפני יוי (ז) קדש: אשה ליווי (ט) קדש: אשה ליווי (יא) קדש: לפני יוי (יב) קדש:
 אשה ליווי (יד) קדש: (אשה ליווי קדש: לפני יוי קדש) כל חלב ליווי (טז) קדש: וידבר
 יוי (4 א) קדש: מצות יוי (ב) קדש: תמים ליווי (ג) קדש: לפני יוי (ד) קדש: לפני
 יוי (ד) קדש: לפני יוי (ו) קדש: (מצות יוי (ב) קדש: [30.] הפר (!) לפני יוי קדש:
 הפר לפני יוי (ד) קדש: פעמים לפני יוי (ו) קדש: לפני יוי אשר (ו) קדש: מכל מצות
 יוי אלהיו (כב) שתיהן קדש ותרגי פקודיא דיווי אלהיה: העלה לפני יוי (כד) קדש:
 ממצות יוי (כו) קדש: ניחח ליווי (לא) קדש: על אשי יוי (לה) קדש: אשמו ליווי (5 ו)
 קדש: בני יונה ליווי (ו) קדש: על אשי יוי (יב) קדש: וידבר יוי (יד) קדש: מקדשי יוי
 (טו) קדש: אשמו ליווי (טז) קדש: מצות יוי (יז) קדש: אשם ליווי (יט) קדש: וידבר יוי
 (כ) קדש: מעל ביוי (כא) קדש: יביא ליווי (כה) קדש: הכהן לפני יוי (כו) קדש:

סדר צו: (6 א)

וידבר יוי (א) קדש: לפני יוי (ו) קדש: אוכרתה ליווי (ח) קדש: מאשי יוי (יא)
 קדש: וידבר יוי (יב) קדש: יקריבו ליווי (יג) קדש: ניחח ליווי (יד) קדש: עולם ליווי (טו)
 קדש: וידבר יוי (יז) קדש: החטאת לפני יוי (יח) קדש: תרומה ליווי (7 יד) קדש:
 אשר ליווי (כ) קדש: אשר ליווי (כא) קדש: וידבר יוי (כב) קדש: (וידבר יוי קדש):
 אשה ליווי (כה) קדש: וידבר יוי (כח) קדש: שלמיו ליווי (כט) קדש: קרבנו ליווי (כט)
 קדש: [30:] את אשי יוי (ל) קדש: תנופה לפני יוי (ל) קדש: מאשי יוי (לה) קדש:
 לכהן ליווי (לה) קדש: אשר צוה יוי (לו) קדש: קרבניהם ליווי (לח) קדש (אשר צוה יוי
 (לו) קדש: קרבניהם ליווי (לח) קדש: וידבר יוי (8 א) קדש: צוה יוי (ד) קדש: אשר
 צוה יוי (ה) קדש: כאשר צוה יוי (ט) קדש: כאשר צוה יוי (יג) קדש: כאשר צוה יוי
 (יז) קדש: כאשר צוה יוי (כא) קדש: אשר לפני יוי (כו) קדש: תנופה לפני יוי (כו)
 קדש: אשה הוא ליווי (כח) קדש: תנופה לפני יוי (כט) קדש: כאשר צוה יוי (כט)
 קדש: צוה יוי (לד) קדש: משמרת יוי (לה) קדש: אשר צוה יוי (לו) קדש:

סדר ויהי: (9 א)

והקרב לפני יוי (ב) קדש: לזבח לפני יוי (ד) קדש: כי היום יוי (ד) קדש: ויעמדו
 לפני יוי (ה) קדש: אשר צוה יוי (ו) קדש: כבוד יוי (ו) קדש: כאשר צוה יוי (ז) קדש:
 כאשר צוה יוי (ז) קדש: תנופה לפני יוי (כא) קדש: וירא כבוד יוי (כג) קדש: מלפני
 יוי (כד) קדש: ויקריבו לפני יוי (10 א) קדש: אש מלפני יוי (ב) קדש: וימתו לפני
 יוי (ב) קדש: אשר דבר יוי (ג) קדש: אשר שרף יוי (ו) קדש: משחת יוי (ז) קדש:
 [31.] וידבר יוי (ח) קדש: אשר דבר יוי אליהם (יא) קדש: מאשי יוי (יב) קדש: מאשי
 יוי כי כן (יג) קדש: תנופה לפני יוי (טו) קדש: כאשר צוה יוי (טו) קדש: עליהם לפני
 יוי (יז) קדש: עלתם לפני יוי (יט) קדש: בעיני יוי (יט) קדש: וידבר יוי (11 א) קדש:
 כי אני יוי אלהיכם (מד) שתיהן קדש ותרגי ארי אנא יוי אלהכון: כי אני יוי (מה) קדש:

י ויהי [ביום השמיני], בוסן מאוחר נקרא שמיני.

סדר אשה כי תזריע: (12 א)

וידבר יוי (א) קדש: והקריבו לפני יוי (י) קדש: וידבר יוי (13 א) קדש:

סדר זאת תהיה: (14 א)

וידבר יוי (א) קדש: ואתם לפני יוי (יא) קדש: תנופה לפני יוי (יב) קדש: פעמים לפני יוי (טז) קדש: הכהן לפני יוי (יח) קדש: אהל מועד לפני יוי (כג) קדש: תנופה לפני יוי (כד) קדש: פעמים לפני יוי (כו) קדש: עליו לפני יוי (כט) קדש: המטהר לפני יוי (לא) קדש: וידבר יוי (לג) קדש: וידבר יוי (15 א) קדש: ובא לפני יוי (יד) קדש: הכהן לפני יוי (טז) קדש: עליה הכהן לפני יוי (ל) קדש:

סדר אחרי מות: (16 א)

וידבר יוי (א) קדש: בקרבכם לפני יוי (ב) קדש: ויאמר יוי [31:] (ב) קדש: והעמיד אתם לפני יוי (ז) קדש: אחד ליווי (ח) קדש: הגורל ליווי (ט) קדש: חי לפני יוי (י) קדש: מלפני יוי (יב) קדש: על האש לפני יוי (יג) קדש: אשר לפני יוי (יח) קדש: לפני יוי תטהרו (ל) קדש: כאשר צוה יוי (לד) קדש: וידבר יוי (17 א) קדש: אשר צוה יוי (ב) קדש: קרבן ליווי (ד) קדש: (חי לפני קדש: מלפני יוי קדש: על האש לפני יוי קדש: אשר לפני יוי קדש: לפני יוי תטהרו קדש: כאשר צוה יוי קדש: וידבר יוי קדש: אשר צוה יוי קדש: קרבן ליווי קדש: משכן יוי (ד) קדש: והביאם ליווי (ה) קדש: שלמים ליווי (ה) קדש: על מזבח יוי (ו) קדש: לריח ניחח ליווי (ז) קדש: אתו ליווי (ט) קדש: וידבר יוי (18 א) קדש: אני יוי אלהיכם (ב) שתיהן קדש: ותרני אנא יוי אלהכון: בהם אני יוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: אני יוי (ה) קדש: את שם אלהיך (כא) קדש: ותרני ית שמא דאלהך: אני יוי (כא) קדש: אני יוי אלהיכם (ל) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון:

סדר קדשים: (19 א)

[32:] וידבר יוי (א) קדש: אני יוי אלהיכם (ב) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: אני יוי אלהיכם (ג) קדש: ותרני אנא יוי אלהכון: ואלהי מסכה (ד) חול ותרני דחלן דמתכא: והיא צורה שעושין אותן לקבל כח עליונים: שלמים ליווי (ה) קדש: כי את קדש יוי (ח) קדש: אני יוי אלהיכם (י) קדש ותרני אנא יוי אלהכון: את שם אלהיך (יב) קדש ותרני ית שמא דאלהך: אני יוי (יב) קדש: ויראת מאלהיך (יד) קדש ותרני ותרחל מאלהך: אני יוי (יד) קדש: על דם רעיד אני יוי (טז) קדש: כמוך אני יוי (יח) קדש: אשמו ליווי (כא) קדש: אני יוי אלהיכם (כה) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: בכם אני יוי (כח) קדש: תיראו אני יוי (ל) קדש: אני יוי אלהיכם (לא) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: ויראת מאלהיך (לב) קדש ותרני ותרחל מאלהך: אני יוי (לב) קדש: אני יוי אלהיכם (לד) קדש: ותרני אנא יוי אלהכון: אני יוי אלהיכם אשר (לו) שתיהן קדש: ותרני אנא יוי אלהכון: אני [32:] יוי (לו) קדש: וידבר יוי (20 א) קדש: קדשים כי אני יוי אלהיכם (י) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: אני יוי מקדשכם (ח) קדש: אני יוי אלהיכם אשר הבדלתי (כד) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: כי קדוש אני יוי (כו) קדש:

סדר אמר: (21 א)

ויאמר יוי (א) קדש: קדושים יהיו לאלהיהם (י) קדש ותרני קדישין יהון קדם אלההון: שם אלהיהם (י) קדש ותרני שמא דאלהיהון: כי את אשי יוי (י) קדש: לחם אלהיהם (י) קדש ותרני קרבן אלההון: כי קדוש הוא לאלהיו (י) קדש ותרני ארי קדיש

הוא קדם אלהיה: לחם אלהיך (ח) קדש: ותרני' קרבן אלהך: כי קדוש אני יוי (ח) קדש: את מקדש אלהיו (יב) קדש ותרני' ית מקדשא דאלהיה: משחת אלהיו (יב) קדש ותרני' משח רבותא דאלהיה: אני יוי (יב) קדש: כי אני יוי מקדשו (טו) קדש: וידבר יוי (טז) קדש: להקריב לחם אלהיו (יו) קדש ותרני' לקרבא קרבן קדם אלהיה: את אשי יוי (כא) קדש: את לחם אלהיו (כא) [33.] קדש ותרני' ית קרבן אלהיה: לחם אלהיו מקדשי קדשים (כב) [קדש] תרני' קרבן אלהיה: כי אני יוי מקדשם (כג) קדש: וידבר יוי (22 א) קדש: לי אני יוי (ב) קדש: בני ישראל ליוי (ג) קדש: מלפני אני יוי (ג) קדש: בה אני יוי (ח) קדש: אני יוי מקדשם (ט) קדש: אשר ירימו ליוי (טו) קדש: כי אני [וי] מקדשם (טו) קדש: וידבר יוי (יו) קדש: אשר יקריבו ליוי (יח) קדש: שלמים ליוי (כא) קדש: אלה ליוי (כב) קדש: על המזבח ליוי (כב) קדש: לא תקריבו ליוי (כד) קדש: את לחם אלהיכם (כה) קדש: ותרני' ית קרבן אלהכון: וידבר יוי (כו) קדש: זבח תודה ליוי (כט) קדש: עד בקר אני יוי (ל) קדש: ועשיתם אתם אני יוי (לא) קדש: אני יוי מקדשכם (לב) קדש: להיות לכם לאלהים (לג) קדש ותרני' למהוי לכון לאלה: אני יוי (לג) קדש: וידבר יוי (23 א) קדש: מועדי יוי (ב) קדש: שבת הוא ליוי (ג) קדש: אלה מועדי יוי (ד) קדש: פסח ליוי (ה) קדש: חג המצות ליוי (ו) קדש: והקרבתם אשה ליוי (ח) קדש: [33:] וידבר יוי (ט) קדש: את העמר לפני יוי (יא) קדש: לעלה ליוי (יב) קדש: אשה ליוי (יג) קדש: את קרבן אלהיכם (יד) קדש: מנחה חדשה ליוי (טז) קדש: בכורים ליוי (יז) קדש: יהיו עלה ליוי (יח) קדש: רית ניחח ליוי (יח) קדש: תנופה לפני יוי (כ) קדש: קדש יהיו ליוי (כ) קדש: אני יוי אלהיכם (כב) שתיהן קדש ותרני' אנא יוי אלהכון: וידבר יוי (כג) קדש: והקרבתם אשה ליוי (כה) קדש: וידבר יוי (כו) קדש: והקרבתם אשה ליוי (כז) קדש: לכפר עליכם לפני יוי אלהיכם (כח) שתיהן קדש: וידבר יוי (לג) קדש: שבעת ימים ליוי (לד) קדש: תקריבו אשה ליוי (לו) קדש: והקרבתם אשה ליוי (לו) קדש: אלה מועדי יוי (לו) קדש: להקריב אשה ליהוה (לז) קדש: מלבד שבתות יוי (לח) קדש: אשר תתנו ליוי (לח) קדש: את חג יוי (לט) קדש: לפני יוי אלהיכם (מ) שתיהן קדש ותרני' קדם יוי אלהכון: חג ליוי (מא) קדש: אני יוי אלהיכם (מג) שתיהן קדש ותרני' אנא יוי אלהכון: את מועדי [34:] יוי (מד) קדש: וידבר יוי (24 א) קדש: לפני יוי תמיד (ג) קדש: את הנרות לפני יוי (ד) קדש: הטהור לפני יוי (ו) קדש: אשה ליוי (ז) קדש: יערכנו לפני יוי (ח) קדש: מאשי יוי (ט) קדש: על פי יוי (יב) קדש: וידבר יוי (יג) קדש: איש איש כי יקלל אלהיו (טו) קדש ותרני' ארי ירגיו קדם אלהיה ויש אומי' שהוא חול אבל אנחנו נסמך על דעת המתרגם ומפני כי שם אלהים הוא שם משתתף לא יומת המקלל והרי הוא באזהרה ועוד אין ידוע מה בלב המקלל או לדיינים או לשופטים או לזולתם אבל המנדה שם בן ארבע אותיות נסקל מפני שפשם ידו בעיקר: ונוקב שם יוי (טז) קדש: כי אני יוי אלהיכם (כב) קדש ותרני' ארי אנא יוי אלהכון: כאשר צוה יוי את משה (כג) קדש:

סדר בהר סיני: (25 א)

וידבר יוי (א) קדש: שבת ליוי (ב) קדש: יהיה לארץ שבת ליוי (ד) קדש: ויראת מאלהיך (יו) קדש ותרני' [34:] ותדחל מאלהך: אני יוי אלהיכם (יו) שתיהן קדש ותרני' אנא יוי אלהכון: ויראת מאלהיך (לו) קדש: אני יוי אלהיכם (לח) שתיהן קדש ותרני' אנא יוי אלהכון: להיות לכם לאלהים (לח) קדש ותרני' למהוי לכון לאלה: ויראת מאלהיך (מג) קדש: אני יוי אלהיכם (נה) שתיהן קדש ותרני' אנא יוי אלהכון: כי אני יוי אלהיכם (26 א) שתיהן קדש ותרני' ארי אנא יוי אלהכון: אני יוי (ב) קדש:

סדר אם בחקתי: (26 ג)

והייתי לכם לאלהים (יז) קדש ותרג' ואהוי לכון לאלה: אני יוי אלהיכם (יג) שתיהן קדש: כי אני יוי אלהיהם (מד) שתיהן קדש ותרג' ארי אנא יוי אלההון: להיות להם לאלהים (מה) קדש ותרג' למהוי להון לאלה: אני יוי (מה) קדש: וידבר יוי (27 א) קדש: נפשות ליווי (ב) קדש: ממנה קרבן ליווי (ט) קדש: קרבן ליווי (קדש): והעמיד (יא) קדש: ביתו קדש ליווי (יד) קדש: יקדיש איש ליווי (טז) קדש: יקדיש ליווי (כב) קדש: ביום ההוא קדש ליווי (כג) קדש: [35] אשר יבכר ליווי (כו) קדש: ליווי הוא (כו) קדש: יחרם איש ליווי (כח) קדש: קדשים הוא ליווי (כח) קדש: מפרי העץ ליווי (ל) קדש: הוא קדש ליווי (ל) קדש: יהיה קדש ליווי (לב) קדש: אשר צוה יוי את משה (לד) קדש:

סדר במדבר: (1 א)

וידבר יוי (א) קדש: כאשר צוה יוי (יט) קדש: וידבר יוי (מח) קדש: אשר צוה יוי (נה) קדש: וידבר יוי (2 א) קדש: כאשר צוה יוי (לג) קדש: ככל אשר צוה יוי (לד) קדש: ביום דבר יוי (3 א) קדש: לפני יוי בהקריבם (ד) קדש: וידבר יוי (ה) קדש: וידבר יוי (יא) קדש (וידבר יוי קדש): אני יוי (יג) קדש: וידבר יוי (יד) קדש: על פי יוי (טז) קדש: אליסף בן לאל (כד) חול וכתבנו זה להפריש בין לאל זה ובין לאל הנראה אליך: על פי יוי (לט) קדש: ויאמר יוי (מ) קדש: לי אני יוי (מא) קדש: כאשר צוה יוי אתו (מב) קדש: וידבר יוי (מד) קדש: אני יוי (מה) קדש: על פי יוי (נא) קדש: כאשר צוה יוי (נא) קדש: וידבר יוי (4 א) קדש:

סדר נשא: (4 כא)

[35:] וידבר יוי (כא) קדש: על פי יוי (לו) קדש: על פי יוי (מא) קדש: על פי יוי ביד משה (מה) קדש: על פי יוי פקד (מט) קדש: אשר צוה יוי (מט) קדש: וידבר יוי (5 א) קדש: כאשר דבר יוי (ד) קדש: וידבר יוי (ה) קדש: למעול מעל ביוי (ו) קדש: המושב ליווי (ח) קדש: וידבר יוי (יא) קדש: והעמדה לפני יוי (טז) קדש: את האשה לפני יוי (יח) קדש: יתן יוי אותך (כא) קדש: את המנחה לפני יוי (כה) קדש: והעמיד את האשה לפני יוי (ל) קדש: וידבר יוי (6 א) קדש: להזיר ליווי (ב) קדש: אשר יזיר ליווי (ה) קדש: הזירו ליווי (ו) קדש: נזר אלהיו על ראשו (ז) קדש: ותרג' ארי גורא דאלהיה על רישיה: קדוש הוא ליווי (ח) קדש: והזיר ליווי (יב) קדש: והקריב הכהן לפני יוי קדש (טז): זבח שלמים ליווי (יז) קדש: תנופה לפני יוי (כ) קדש: קרבנו ליווי (כא) קדש: וידבר יוי (כב) קדש: יברכך יוי (כד) קדש: יאר יוי (כה) קדש: ישא יוי (כו) קדש: את קרבנם לפני יוי (7 ג) קדש: ויאמר יוי (ד) קדש: ויאמר יוי (יא) קדש:

[36.] סדר בהעלתך: (8 א)

וידבר יוי (א) קדש: כאשר צוה יוי (ג) קדש: אשר הראה יוי (ד) קדש: וידבר יוי (ה) קדש: את הלויים לפני יוי (י) קדש: תנופה לפני יוי (יא) קדש: את עבדת יוי (יא) קדש: עלה ליווי (יב) קדש: תנופה ליווי (יג) קדש: ככל אשר צוה יוי (כ) קדש: תנופה לפני יוי (כא) קדש: כאשר צוה יוי (כב) קדש: וידבר יוי (כג) קדש: וידבר יוי (9 א) קדש: ככל אשר צוה יוי (ה) קדש: את קרבן יוי (ו) קדש: יצוה יוי לכם (ח) קדש: וידבר יוי (ט) קדש: ועשה פסח ליווי (י) קדש: כי קרבן יוי (יג) קדש: ועשה פסח ליווי (יד) קדש: על פי יוי יסעו (יח) קדש: ועל פי יוי יחנו (יח) קדש: את משמרת יוי (יט) קדש: על פי יוי יחנו (כ) קדש: ועל פי יוי יסעו (כ) קדש: על פי יוי יחנו (כג) קדש: ועל פי יוי יסעו (כג) קדש: את משמרת יוי (כג) קדש: על פי

יוי ביד משה (כג) קדש: וידבר יוי (10 א) קדש: ונוכרתם לפני יוי אלהיכם (ט) שתיהן קדש ותרני וייעול דוכרנכון לטבא קדם יוי אלהכון: לפני אלהיכם (י) [36:] קדש ותרני קדם אלהכון: אני יוי אלהיכם (י) קדש ותרני אנא יוי אלהכון: בראשנה על פי יוי (יג) קדש: אשר אמר יוי (כט) קדש: כי יוי דבר טוב (כט) קדש: אשר ייטיב יוי (לב) קדש: וארון ברית יוי (לג) קדש: וענן יוי עליהם (לד) קדש: קומה יוי (לה) קדש: שובה יוי (לו) קדש: באוני יוי (11 א) קדש: וישמע יוי (א) קדש: במ אש יוי (א) קדש: ויתפלל משה אל יוי (ב) קדש: כי בערה במ אש יוי (ג) קדש: ויחר אף יוי (י) קדש: ויאמר משה אל יוי (יא) קדש: ויאמר יוי (טז) קדש: באוני יוי (יח) קדש: ונתן יוי לכם (יח) קדש: כי מאסתם את יוי (כ) קדש: ויאמר יוי (כג) קדש: היר יוי (כג) קדש: את דברי יוי (כד) קדש: וירר יוי (כה) קדש: אדני משה (כח) חול ותרני רבוני: כל עם יוי (כט) קדש: כי יתן יוי (כט) קדש: נסע מאת יוי (לא) קדש: ואף יוי (לג) קדש: ויך יוי בעם (לג) קדש: במשה דבר יוי (12 ב) קדש: וישמע יוי (ב) קדש: ויאמר יוי (ד) קדש: וירד יוי (ה) קדש: נביאכם יוי (ו) קדש: ותמנת יוי (ח) קדש: ויחר אף יוי (ט) [37.] קדש: בי אדני (יא) חול ותרני בבועו רבוני: ויצעק משה אל יוי (יג) קדש: אל נא רפא (יג) קדש: ותרני אלהא בבועו אסי:

סדר שלח לך: (13 א)

וידבר יוי (א) קדש: על פי יוי כלם (ג) קדש: ולמה יוי (14 ג) קדש: אם חפץ בנו יוי (ח) קדש: אך ביוי (ט) קדש: ויוי אתנו (ט) קדש: וכבוד יוי נראה (י) קדש: ויאמר יוי (יא) קדש: ויאמר משה אל יוי (יג) קדש: כי אתה יוי (יד) קדש: נראה אתה יוי (יד) קדש: מבלתי יכולת יוי (טז) קדש: כח אדני (יז) קדש ותרני חילא קדמך יוי: יוי ארך אפים (יח) קדש: ויאמר יוי סלחתי (כ) קדש: וימלא כבוד יוי (כא) קדש: וידבר יוי (כו) קדש: חי אני נאם יוי (כח) קדש: אני יוי דברתי (לה) קדש: במנפה לפני יוי (לז) קדש: אשר אמר יוי (מ) קדש: את פי יוי (מא) קדש: כי אין יוי בקרבכם (מב) קדש: מאחרי יוי (מג) קדש: ולא יהיה יוי עמכם (מג) קדש: וארון ברית יוי (מד) קדש: וידבר יוי (15 א) קדש: ועשיתם אשה ליוי (ג) קדש: [37:] ריח ניחח ליוי (ג) קדש: קרבנו ליוי (ד) קדש: ריח ניחח ליוי (ז) קדש: שלמים ליוי (ח) קדש: אשה ריח ניחח ליוי (י) קדש: אשה ריח ניחח ליוי (יג) קדש: אשה ריח [ניחח] ליוי (יד) קדש: כגר יהיה לפני יוי (טז) קדש: וידבר יוי (יז) קדש: תרומה ליוי (יט) קדש: תתנו ליוי (כא) קדש: אשר דבר יוי (כב) קדש: אשר צוה יוי (כג) קדש: לריח ניחח ליוי (כד) קדש: אשה ליוי (כה) קדש: וחטאתם לפני יוי (כה) קדש: בשגגה לפני יוי (כח) קדש: ומן הגר את יוי (ל) קדש: כי דבר יוי (לא) קדש: ויאמר יוי (לה) קדש: כאשר צוה יוי (לו) קדש: ויאמר יוי (לז) קדש: את כל מצות יוי (לט) קדש: קדשים לאלהיכם (מ) קדש ותרני ותהון קדישין קדם אלהכון: אני יוי אלהיכם (מא) שתיהן קדש ותרני אנא יוי אלהכון: להיות לכם לאלהים (מא) קדש ותרני למהוי לכון לאלה: אני יוי אלהיכם שתיהן (מא) קדש ותרני אנא יוי אלהכון:

סדר ויקח קרה: (16 א)

[38.] ובתוכם יוי (ג) קדש: על קהל יוי (ג) קדש: בקר וידע יוי (ה) קדש: קמרת לפני יוי (ז) קדש: אשר יבחר יוי (ז) קדש: כי הבדיל אלהי ישראל (ט) קדש: ותרני ארי אפריש אלהא דישראל: עבדת משכן יוי (ט) קדש: הנעדים על יוי (יא) קדש: ויאמר אל יוי (טז) קדש: היו לפני יוי (טז) קדש: והקרבתם לפני יוי (יז) קדש: וירא כבוד יוי (יט) קדש: וידבר יוי (כ) קדש: ויאמרו אל אלהי הרוחות (כב) שתיהן משמות הקדשים שאינן נמחקין ותרני ואמר אל אלה רוחיא: כי יוי שלחני (כח) קדש:

ידי שלחני (כט) קדש: יברא יוי (ל) קדש: האלה את יוי (ל) קדש: מאת יוי (לה) קדש: וידבר יוי (17 א) קדש: כי הקריבום לפני יוי (ג) קדש: כאשר דבר יוי (ה) קדש: את עם יוי (ו) קדש: וירא כבוד יוי (ז) קדש: וידבר יוי (ט) קדש: מלפני יוי (יא) קדש: וידבר יוי (יז) קדש: את הממות לפני יוי (כב) קדש: מלפני יוי (כד) קדש: ויאמר יוי (כה) קדש: כאשר צוה יוי (כו) קדש: אל משכן יוי (כח) קדש: נתנים ליוי (18 ו) קדש: וידבר יוי (ח) קדש: אשר יתנו ליוי (יב) [קדש:] [38] אשר יביאו (לפני) יוי (יג) קדש: לרית ניחה ליוי (יז) קדש: בני ישראל ליוי (יט) קדש: (קדש) הוא ל[פני] יוי לך ולזרעך (יט) קדש: ויאמר יוי (ב) קדש: אשר ירימו ליוי (כד) קדש: וידבר יוי (כה) קדש: את כל תרומת יוי (כט) קדש:

סדר זאת חקת: (19 א)

וידבר יוי (א) קדש: אשר צוה יוי (ב) קדש: את משכן יוי (ג) קדש: אחינו לפני יוי (20 ג) קדש: וירא כבוד יוי (ו) קדש: וידבר יוי (ז) קדש: מלפני יוי (ח) קדש ויאמר יוי (יב) קדש: את יוי ויקדש (יג) קדש: ונצעק אל יוי (יז) קדש: ויאמר יוי (כג) קדש: כאשר צוה יוי (כו) קדש: נדר ליוי (21 ב) קדש: וישמע יוי (ג) קדש: וידבר העם באלהים ובמשה (ה) קדש ותרג' ואתרעם עמא קדם יוי ועם משה: וישלח יוי (ו) קדש: כי דברנו ביוי (ז) קדש: ויאמר יוי (ח) קדש: מלחמות יוי (יד) קדש: אשר אמר יוי (טז) קדש: ויאמר יוי (לד) קדש:

סדר וירא בלק: (22 ב)

כאשר ידבר יוי (ח) קדש: ויבא אלהים אל בלעם (ט) קדש ותרג' ואתא מימר מן קדם יוי ואין ספק כי זאת האמירה על ידי מלאך בשליחות השם ודע' כי בכל מקום [39] שימצא דיבור מיוחד לבורא במאמר מוחלט הוא על ידי מלאך והבן בכאן מה שביאר אנקלוס ע"ה ואתא מימר מן קדם יוי ולא אמר ואתגלי יוי: ויאמר בלעם אל האלהים (י) קדש ותרג' ואמר בלעם קדם יוי: ויאמר אלהים אל בלעם (יב) קדש: ותרג' ואמר יוי לבלעם: כי מאן יוי לתתי (יג) קדש: את פי יוי אלהי (יח) שתיהן קדש ותרג' על גזירת מימרא דיוי אלהי: מה יסף יוי (יט) קדש: ויבא אלהים אל בלעם (כ) קדש ותרג' ואתא מימר מן קדם יוי לות בלעם וגם זאת אמירה על ידי השליח: ויחר אף אלהים (כב) קדש ותרג' ותקיף רוגזא דיוי: מלאך יוי בדרך (כב) קדש: את מלאך יוי (כג) קדש: ויעמד מלאך יוי (כד) קדש: ויוסף מלאך יוי (כו) קדש: את מלאך יוי (כו) קדש: ויפתח יוי (כח) קדש: ויגל יוי (לא) קדש: וירא את מלאך יוי (לא) קדש: אליו מלאך יוי (לב) קדש: אל מלאך יוי (לד) קדש: ויאמר מלאך יוי (לה) קדש: אשר ישם אלהים (לה) קדש ותרג' די ישוי יוי בפומי: אולי [39] יקרה יוי (23 ג) קדש: ויקר אלהים (ד) קדש: ותרג' וערע מימר מן קדם יוי: וישם יוי דבר (ה) קדש: לא קבה אל (ח) קדש: לא ועם יוי (ח) קדש: אשר ישם יוי בפי (יב) קדש: ויקר יוי (טז) קדש: מה דבר יוי (יז) קדש: לא איש אל (יט) קדש ותרג' לא כמלי בני אנשא מימר אלהא: יוי אלהו עמו (כא) שתיהן קדש ותרג' מימרא דיוי אלהון בסעדהון: אל מוציאם (כב) קדש: מה פעל אל (כג) קדש ותרג' מה עבד אלהא: אשר ידבר יוי (כו) קדש: יישר בעיני האלהים (כו) קדש ותרג' תהי רעוה מן קדם יוי: כי טוב בעיני יוי (24 א) קדש: ותהי עליו רוח אלהים (ב) קדש ותרג' ושרת עלוהי רוח נבואה מן קדם יוי: שומע אמרי אל (ד) קדש: מחזה שרי יחוזה (ד) קדש: נמע יוי (ו) קדש: אל מוציאון (ח) קדש: מנעך יוי (יא) קדש: את פי יוי (יג) קדש:

אשר ידבר יי (יג) קדש: שמע אמרי אל (טז) קדש: ויודע דעת עליון (טז) קדש: אבל כינוי הוא ואינו בכלל שמות הקדושים: מחוזה שרי יחזה (טז) קדש: [40.] משמו אל (כג) קדש ותרני כד יעביד אלהא ית אלין: לובחי אלהיהן (25 ב) חול ותרני לדבחי מעותיהן: וישתחוו לאלהיהן (ב) חול ותרני וסניד למעותיהן: ויחר אף יי (ג) קדש: ויאמר יי (ד) קדש: אותם ליוי (ד) קדש: וישב חרון אף יי (ד) קדש:

סדר פינחס: (25 י')

וידבר יי (י) קדש: קנא לאלהיו (יג) קדש ותרני קני קדם אלהיה: וידבר יי (טז) קדש: ויאמר יי (26 א) קדש: כאשר צוה יי (ד) קדש: בהצתם על יי (ט) קדש: וידבר יי (נג) קדש: בהקריבם אש זרה לפני יי (סא) קדש: כי אמר יי להם (סה) קדש: הנועדים על יי (27 ג) קדש: משפטן לפני יי (ה) קדש: ויאמר יי (ו) קדש: כאשר צוה יי (יא) קדש: ויאמר יי (יב) קדש: וידבר משה אל יי (טז) קדש: ויפקוד יי אלהי הרוחות (טז) שתיהן קדש ותרני ימני יי אלה רוחיאי: אתי יי (יז) קדש: ויאמר יי (יח) קדש: האורים לפני יי (כא) קדש: כאשר דבר יי (כג) קדש: וידבר יי (28 א) קדש: תקריבו ליוי (ג) קדש: גיחח אשה ליוי (ו) קדש: נסך שכר ליוי (ז) קדש: [40:] ריח גיחח ליוי (ח) קדש: תקריבו עלה ליוי (יא) קדש: גיחח אשה ליוי (יג) קדש: לחטאת ליוי (טז) קדש: פסח ליוי (טז) קדש: אשה עלה ליוי (יט) קדש: ריח גיחח ליוי (כד) קדש: הרשה ליוי (כו) קדש: לריח גיחח ליוי (כו) קדש: ועשיתם עלה לריח גיחח ליוי (29 ב) קדש: גיחח אשה ליוי (ו) קדש: והקרבתם עלה ליוי (ח) קדש: וחנתם חנ ליוי (יב) קדש: ריח גיחח ליוי (יג) קדש: אשה ריח גיחח ליוי (לו) קדש: אלה תעשו ליוי (לט) קדש: ככל אשר צוה יי (30 א) קדש:

סדר ראשי המטות: (30 ב)

אשר צוה יי (ב) קדש: נדר ליוי (ג) קדש: תדר נדר ליוי (ד) קדש: וייו יסלח לה (ו) קדש: וייו יסלח לה (ט) קדש: וייו יסלח לה (יג) קדש: אשר צוה יי (יז) קדש: וידבר יי (31 א) קדש: נקמת יי (ג) קדש: כאשר צוה יי (ו) קדש: למסר מעל ביוי (טז) קדש: בעדת יי (טז) קדש: אשר צוה יי (כא) קדש: ויאמר יי (כה) קדש: מכס ליוי (כח) קדש: תרומת יי (כט) קדש: משכן יי (ל) קדש: כאשר צוה יי (לא) קדש: המכס ליוי (לו) קדש: ומכסם ליוי (לט) קדש: [41.] תרומת יי (מא) קדש: כאשר צוה יי (מא) קדש: משכן יי (מו) קדש: כאשר צוה יי (מו) קדש: את קרבן יי (ג) קדש: לפני יי (ג) קדש: הרימו ליוי (גב) קדש: לפני יי (גד) קדש: אשר הכה יי (32 ד) קדש: נתן להם יי (ז) קדש: אשר נתן להם יי (ט) קדש: ויחר אף יי (י) קדש: מלאו אחרי יי (יב) קדש: ויחר אף יי (יג) קדש: בעיני יי (יג) קדש: על חרון אף יי (יד) קדש: תחלצו לפני יי (כ) קדש: את הירדן לפני יי (כא) קדש: הארץ לפני יי (כב) קדש: נקים מיוי (כב) קדש: לאחזה לפני יי (כב) קדש: חטאתם ליוי (כג) קדש: כאשר אדני מצוה (כה) חול ותרני רבוני: כאשר אדני דבר (כו) חול ותרני רבוני: למלחמה לפני יי (כט) קדש: אשר דבר יי (לא) קדש: חלוצים לפני יי (לב) קדש:

סדר אלה מסעי: (33 א)

על פי יי (ב) קדש: אשר הכה יי (ד) קדש: ובאלהיהם (ד) חול ותרני ובמעותיהן והן אלהי מצרים שפירשנו בפסוק ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים בפרשת כי אני

[ערת:]¹

הכבדתי: עשה יוי שפטים (ד) קדש: על פי יוי (לח) קדש: וידבר יוי (ג) קדש: וידבר יוי (34 א) קדש: [41:] וידבר יוי (מז) קדש: אשר צוה יוי (כט) קדש: וידבר יוי (35 א) קדש: וידבר יוי (ט) קדש: כי אני יוי שוכן (לד) קדש: ויאמרו את אדני (36 ב) חול ותרנ' רבוני: צוה יוי לתת (ב) קדש: ואדני צוה (ב) חול ותרנ' רבוני: ביוי (ב) קדש: על פי יוי (ה) קדש: אשר צוה יוי (ו) קדש: כאשר צוה יוי (י) קדש: אשר צוה יוי (יג) קדש:

סדר אלה הדברים: (1 א)

ככל אשר צוה יוי (ג) קדש: יוי אלהינו דבר (ו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: אשר נשבע יוי (ח) קדש: יוי אלהיכם (י) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: יוי אלהי אבותיכם (יא) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא דאבהתכון: כי המשפט לאלהים הוא (יז) קדש ותרנ' ארי דינא דיוי הוא: כאשר צוה יוי אלהינו (יט) שתיהן קדש ותרנ' פקיד יוי אלהנא: אשר יוי אלהינו (כ) שתיהן קדש: ותרנ' די יוי אלהנא: נתן יוי אלהיך (כא) שתיהן קדש ותרנ' יהב יוי אלהיך: דבר יוי אלהי אבתיך (כא) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא דאבהתך: אשר יוי אלהינו נתן (כה) קדש ותרנ' די יוי אלהנא: את פי יוי (כו) קדש: בשנאת יוי (כו) קדש: [42:] יוי אלהיכם ההולך (ל) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: נשאך יוי אלהיך (לא) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהיך: מאמינים ביוי אלהיכם (לב) שתיהן קדש ותרנ' מהימנן במימרא דיוי אלהכון: וישמע יוי (לד) קדש: מלא אתרי יוי (לו) קדש: התאנף יוי (לו) קדש: הטאנו ליוי (מא) קדש: צונו יוי אלהינו (מא) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: ויאמר יוי (מב) קדש: את פי יוי (מג) קדש: ותבכו לפני יוי (מה) קדש: ולא שמע יוי (מה) קדש: כאשר דבר יוי (2 א) קדש: ויאמר יוי (ב) קדש: כי יוי אלהיך (ז) שתיהן קדש ותרנ' ארי יוי אלהיך: יוי אלהיך עמך (ז) שתיהן קדש ותרנ' מימרא דיוי אלהך בסערך: ויאמר יוי (ט) קדש: נתן להם יוי² (יב) קדש: נשבע יוי להם (יד) קדש: וגם יד יוי (טו) קדש: וידבר יוי (יז) קדש: וישמידם יוי (כא) קדש: אשר יוי אלהינו (כט) שתיהן קדש ותרנ' די יוי אלהנא: ויאמר יוי (לא) קדש: ויתנהו יוי אלהינו (לג) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: הכל נתן יוי אלהינו (לו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: אשר צוה יוי אלהינו (לו) שתיהן קדש: ויאמר יוי (3 ב) קדש: ויתן יוי אלהינו (ג) שתיהן קדש: [42:] ותרנ' יוי אלהנא: יוי אלהיכם נתן לכם (יח) שתיהן קדש: אשר יניח יוי (כ) קדש: יוי אלהיכם נתן לכם³ (כ) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: אשר עשה יוי (כא) אלהיכם שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: כן יעשה יוי (כא) קדש: כי יוי אלהיכם הוא הנלחם (כב) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון:

סדר ואתחנן: (3 כג)

ואתחנן אל יוי (כג) קדש: אדני יהוה (כד) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהים: אל בשמים ובארץ (כד) קדש: ולשון אלהות הוא אשר בידו כח וגבורה והתפלל לפניו משה ע"ה ואמ' כי אתה אלוה תקיף בעליונים ובתחתונים ואין⁴ איש שיעשה כמעשיך וכולם בחכמה עשית ויפה⁵ תרנ' דאת הוא אלהא דשכינתך בשמיא מלעילא ושליט בארעא לית דיעביד כעובדך וכגבורתיך: ויתעבר יוי (כו) קדש: ויאמר יוי (כו) קדש: אשר יוי אלהי אבותיכם (4 א) שתיהן קדש ותרנ' די יוי אלהא דאבהתכון: את מצות יוי אלהיכם (ב) שתיהן קדש [43:] ותרנ' יוי אלהכון: אשר עשה יוי (ג) קדש: יוי אלהיך

¹ [חסר „אלהיכם“, וגם דרכו להעיר ע"פ רוב בכנון זה: „שתיהן קדש ותרנ'“ . . . אפ']

² [יוי להם].

³ [להם].

⁴ בכ"י: ואיש.

⁵ בכ"י: ויפת.

(ג) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: הדבקים ביוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש ותרנ' בדחלתא דיוי אלהכון: צוני יוי אלהי (ה) שתיהן קדש: ותרנ' יוי אלהי: אשר לו אלהים קרבים (ו) קדש ומה שכתו קרובים לשון רבים הרי תבין לך כי מלת אלהים ג'כ לשון רבים וזאת על גודל המעלה שקוראין למלכים לשון רבים ועל זאת העניין אמ' אברהם אבינו ע"ה ויהי כאשר התעו אתי אלהים ודרשו רז"ל ואמ' כל מקום שפקרו המינים תשובתן בצדם וזהו כיוי אלהינו בכל קראנו אליו ומה מאד משובחים דברי המתרגם שתרנם ארי מן עם רב דיליה אלה קריב ליה לקבלא צלותיה בעידן עקתיה: כיוי אלהינו (ז) שתיהן קדש ותרנ' כיוי אלהנא: לפני יוי אלהיך בחורב (י) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהך: באמר יוי אלי (י) קדש: וידבר יוי אליכם (יב) קדש: ואתי צוה יוי (יד) קדש: ביום דבר יוי (טו) קדש: אשר חלק יוי אלהיך (יט) שתיהן [43:] קדש ותרנ' די זמין יוי אלהך: ואתכם לקח יוי (כ) קדש: ויוי התאנף (כא) קדש: הטובה אשר יוי אלהיך (כא) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: את ברית יוי אלהיכם (כג) שתיהן קדש ותרנ' קיימא דיוי אלהכון: כי יוי אלהיך (כד) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: אל קנא (כד) קדש וזהו מהשמות שאינם נמחקים: בעיני יוי אלהיך (כה) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהך: והפיץ יוי (כו) קדש: ינהג יוי (כו) קדש: אלהים מעשה ידי אדם (כח) חול: ותרנ' פלחי טעותא עובד ידי אנשא: משם את יוי אלהיך (כט) שתיהן קדש ותרנ' לדחלתא דיוי אלהך: כי אל רחום יוי [אלהיך (לא) שתיהן] קדש ותרנ' יוי אלהך: ברא אלהים (לב) קדש ותרנ' די ברא יוי: קול אלהים (לג) קדש ותרנ' קל מימרא דיוי: או הנסה אלהים (לד) קדש ותרנ' או ניסין עבד יוי: עשה לכם יוי אלהיכם (לד) שתיהן קדש: כי [יוי] הוא האלהים (לה) [שתיהן] קדש ותרנ' ארי יוי הוא אלהים: [44.] כי יוי הוא האלהים בשמים (למ) שתיהן קדש ותרנ' ארי יוי הוא אלהים דשכינתיה בשמיא: אשר יוי אלהיך נתן לך (מ) שתיהן קדש ותרנ' די יוי אלהך: מן הערים האל (מב) חול ותרנ' מן קרויא האנין: יוי אלהינו כרת (5 ב) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: דבר יוי עמכם (ד) קדש: עמד בין יוי (ה) קדש: את דבר יוי (ה) קדש: אנכי יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש ותרנ' אנא יוי אלהך: אלהים אחרים (ז) חול ותרנ' אלה אחר: כי אנכי יוי אלהיך (ט) שתיהן קדש ותרנ' אנא יוי אלהך: אל קנא (ט) קדש והרי הוא משמות שאינם נמחקים: את שם יוי אלהיך (יא) שתיהן קדש ותרנ' בשמא דיוי אלהך: לא יגקה יוי (יא) קדש: צוך יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש ותרנ' דיוי אלהך: שבת ליוי אלהיך (יד) שתיהן קדש ותרנ' שבתא קדם יוי אלהך: ויוצאך יוי אלהיך (טו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: כאשר צוך יוי אלהיך (טז) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: אשר יוי אלהיך (טז) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: האלה דבר יוי (יט) קדש: הראנו יוי אלהינו (כא) שתיהן קדש: [44:] ותרנ' יוי אלהנא: כי ידבר אלהים (כא) קדש ותרנ' ימלל יוי: את קול יוי אלהינו (כב) שתיהן קדש ותרנ' ית קל מימרא דיוי אלהנא: קול אלהים חיים (כג) קדש ותרנ' קל מימרא דיוי קימא: יאמר יוי אלהינו (כד) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: ידבר יוי אלהינו (כד) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: וישמע יוי (כה) קדש: ויאמר יוי (כה) קדש: כאשר צוה יוי אלהיכם (כט) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: אשר צוה יוי אלהיכם (ל) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: אשר צוה יוי אלהיכם ללמד אתכם (6 א) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: תירא את יוי אלהיך (ב) שתיהן קדש ותרנ' דתידחל קדם יוי אלהך: דבר יוי אלהי אבתיך (ג) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהא דאבהתך: יוי אלהינו יוי אחר (ד) שלשתם קדש: ואהבת את יוי אלהיך (ה) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: כי יביאך יוי אלהיך (י) שתיהן קדש: ותרנ' יוי אלהך: פן תשכח את יוי (יב) קדש: את יוי אלהיך תירא (יג) שתיהן קדש ותרנ' [45.] ית יוי אלהך: אחרי אלהים אחרים (יד) חול ותרנ' בתר טעות עממיא: מאלהי העמים (יד) חול ותרנ' מטעות עממיא: כי אל קנא (טו) קדש: יוי אלהיך בקרבך (טו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: אף יוי אלהיך (טו) שתיהן

קדש ותרנ' רונזא דיוי אלהך: לא תנכו את יוי אלהיכם (טו) שתיהן קדש ותרנ' ית
 יוי אלהכון: מצות יוי אלהיכם (יו) שתיהן קדש ותרנ' פיקודיא דיוי אלהכון: בעיני יוי
 (יח) קדש: נשבע יוי (יח) קדש: דבר יוי (יט) קדש: אשר צוה יוי אלהינו (כ) שתיהן
 קדש ותרנ' יוי אלהנא: ויוציאנו יוי (כא) קדש: ויתן יוי (כב) קדש: ויצונו יוי (כד)
 קדש: ליראה את יוי אלהינו (כד) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהנא: לפני יוי אלהינו (כה)
 שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהיך הנכר¹ יביאך יוי אלהיך (7 א) שתיהן קדש ותרנ'
 יוי אלהיך: ונתנם יוי אלהיך (ב) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: ועבדו אלהים אחרים
 (ד) חול ותרנ' ויפלחון למעות עממיא: אף יוי (ד) קדש: אתה ליוי אלהיך (ו) שתיהן
 קדש ותרנ' את קדם יוי [45:] אלהך: בחר יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך:
 חשק יוי בכם (ו) קדש: מאהבת יוי (ח) קדש: הוציא יוי (ח) קדש: וידעת כי יוי
 אלהיך (ט) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: הוא האלהים האל (ט) שתיהן קדש ותרנ' הוא
 אלהים אלהא מהימנא:

סדר והיה עקב: (7 יב)

ושמר יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: והסיר יוי ממך (טו) קדש:
 אשר יוי אלהיך נתן לך (טו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: ולא תעבד את אלהיהם
 (טו) חול ותרנ' טעותיהן: עשה יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: הוציאך
 יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: כן יעשה יוי אלהיך (יט) שתיהן קדש:
 ישלח יוי אלהיך (כא) שתיהן קדש: כי יוי אלהיך בקרבך (כא) שתיהן קדש ותרנ' יוי
 אלהך: אל גדול ונורא (כ) [קדש] ותרנ' אלהא רבא: ונשל יוי אלהיך (כב) שתיהן קדש: ונתנם
 יוי אלהיך (כג) שתיהן קדש: פסילי אלהיהם (כה) חול ותרנ' צלמי טעותיהן: כי תועבת
 יוי אלהיך הוא (כה) שתיהן קדש ותרנ' מרחק קדם יוי אלהך: אשר [46:] נשבע יוי
 (8 א) קדש: הולכיך יוי אלהיך (ב) שתיהן קדש מוצא פי יוי (ג) קדש: יוי אלהיך מיסרך
 (ה) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: את מצות יוי אלהך (ו) שתיהן קדש ותרנ' פיקודיא
 דיוי אלהך: כי יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש ותרנ' ארי יוי אלהך: וברכת את יוי אלהיך
 (י) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: פן תשכח את יוי אלהיך (יא) שתיהן קדש: ותרנ' דילמא
 תתנשי ית דחלתא דיוי אלהך: ושכחת את יוי אלהיך (יד) שתיהן קדש ותרנ' ית
 דחלתא דיוי אלהך: וזכרת את יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש: אחרי אלהים אחרים (יט)
 חול ותרנ' בתר טעות עממיא: אשר יוי מאביד (כ) קדש: בקול יוי אלהיכם (כ) שתיהן
 קדש ותרנ' למימרא דיוי אלהכון: כי יוי אלהיך הוא העבר (9 ג) שתיהן קדש: דבר
 יוי לך (ג) קדש: בהרף יוי אלהיך (ד) שתיהן קדש: הביאני יוי (ד) קדש: יוי מורישים
 (ד) קדש: יוי אלהיך מורישים (ה) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהך: נשבע יוי אלהיך (ה) קדש:
 [46:] בצדקתך יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש: הקצפת את יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש:
 הייתם עם יוי (ו) קדש: והקצפתם את יוי (ח) קדש: ויתאנף יוי (ח) קדש: אשר כרת
 יוי (ט) קדש: ויתן יוי (י) קדש: באצבע אלהים (י) קדש: ותרנ' באצבעא דיוי: אשר
 דבר יוי (י) קדש: נתן יוי (יא) קדש: ויאמר יוי אלי (יב) קדש: ויאמר יוי אלי לאמר
 (יג) קדש: חטאתם ליוי אלהיכם (טו) שתיהן קדש ותרנ' חבתון [קדש] יוי אלהכון: אשר
 צוה יוי (טו) קדש: ואתנפל לפני יוי (יח) קדש: בעיני יוי (יח) קדש: אשר קצף יוי
 (יט) קדש: וישמע יוי אלי (יט) קדש: התאנף יוי (כ) קדש: הייתם את יוי (כב) קדש:
 ובשלח יוי (כג) קדש: ותמרו את פי יוי אלהיכם (כג) שתיהן קדש: ותרנ' וסריבתון על
 מימרא דיוי אלהכון: הייתם עם יוי (כד) קדש: ואתנפל לפני יוי (כה) קדש: כי אמר
 יוי (כה) קדש: ואתפלל אל יוי (כו) קדש: ואמר אדני יהוה (כו) שתיהן קדש ותרנ':

¹ קרי: יוי [אלהנא: כי].

ויו אלהים: יכלת יוי (כה) קדש: אמר יוי אלי (10 א) קדש: אשר דבר יוי (ד) קדש: ויתנם יוי (צ) קדש: צוני יוי (ה) קדש: הכביל יוי (ח) [47.] קדש: ברית יוי (ח) קדש לעמד לפני יוי (ח) קדש: יוי הוא נחלתו (ט) קדש: דבר יוי אלהיך לו (ט) קדש ותרני יוי אלהיך: וישמע יוי (י) קדש: לא אבה יוי השחיתך (י) קדש: ויאמר יוי (יא) [קדש]: מה יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש ותר' יוי אלהיך: ולעבד את יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש ותר' את יוי אלהיך: את מצות יוי (יג) קדש: הן ליוי אלהיך (יד) שתיהן קדש ותר' הא דיוי אלהיך: חשק יוי (טו) קדש: כי יוי אלהיכם (יז) שתיהן קדש ותר' ארי יוי אלהיך: הוא אלהי האלהים (יז) אלהי קדש: האלהים חול: ואדני [האדנים] (יז) ואדני קדש אבל אינו [מ]אותן שאינם נמחקים: האדנים חול: וכבר ביארנו כי אלהים שם משתתף וזה הפיסוק על גדלו ומעלתו ית' ומה שאמ' יוי אלהיכם במין האנושי מדבר כי הוא אלהי ונאנחנו עמו ומה שאמ' אלהי האלהים ר"ל אלה המלאכים ומה שאמר אדני האדנים ר"ל אדון הנלגלים והכוכבים ועל דעת המתרגם כי האלהים הנאמ' כאן הן השופטים והדיינים ואינה רחוקה כי גם המלאכים הן כדמות [47:] השופטים² וכן תרג' ארי יוי אלהיך הוא אלה דיינין ומרי מלכין: וגם יש בכוכבים מלכים ומשרתים ואדני האמור כאן איננה קמוצה ותר' רבון והמבין יבין: האלן (יז) קדש ותרני אלהא: הגדל הגבור והגורא (יז) [שלתן קדש?] והרי הן כנויין לשמו ית': את יוי אלהיך תירא (כ) שתיהן קדש: והוא אלהיך (כא) קדש: שמך יוי אלהיך (כב) שתיהן קדש: ואהבת את יוי אלהיך (11 א) שתיהן קדש: את מוסר יוי אלהיכם (ב) שתיהן קדש: ויאבדם יוי (ד) קדש: כל מעשה יוי (ז) קדש: אשר נשבע יוי (ט) קדש: אשר יוי אלהיך דרש (יב) שתיהן קדש: עיני יוי אלהיך (יב) שתיהן קדש ותרני יוי אלהיך: לאהבה את יוי אלהיכם (יג) שתיהן קדש: אלהים אחרים (טו) חול ותרני למעות עממיא: אף יוי (יז) קדש: אשר יוי נתן (יז) קדש: אשר נשבע יוי קדש (כא): לאהבה את יוי אלהיכם (כב) שתיהן קדש: והוריש יוי (כג) קדש: יתן יוי אלהיכם (כה) שתיהן קדש ותרני יוי אלהיך:

סדר ראה אנכי: (11 כו)

[48.] אל מצות יוי אלהיכם (כו) שתיהן קדש: אל מצות יוי אלהיכם (כח) שתיהן קדש: אחרי אלהים אחרים (כח) חול ותרני בתר מעות עממיא: יביאך יוי אלהיך (כט) שתיהן קדש ותרני יוי אלהיך: אשר יוי אלהיכם (לא) שתיהן קדש: יוי אלהי אבתיך (12 א) שתיהן קדש: את אלהיהם על ההרים (ב) חול ותרני מעותיהן: ופסילי אלהיהם (ג) חול ותרני מעותיהן: כן ליוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיכם (ה) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיכם (ז) שתיהן קדש ותרני קדם יוי אלהיך (ז) שתיהן קדש ותרני יוי אלהיכם (ז) שתיהן קדש ותרני יוי אלהיך: אשר יוי אלהיך (ט) שתיהן קדש: אשר יוי אלהיכם (י) קדש: יבחר יוי אלהיכם (יא) שתיהן קדש: תדרו ליוי (יא) קדש: לפני יוי אלהיכם (יב) שתיהן קדש: יבחר יוי (יד) קדש: כברכת יוי אלהיך (טו) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש: ירחיב יוי אלהיך (כ) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיך (כא) שתיהן קדש: נתן יוי לך (כא) קדש: הישר בעיני יוי (כה) קדש: אשר יבחר יוי (כו) קדש: על מזבח יוי אלהיך (כו) [48:] שתיהן קדש: בעיני יוי אלהיך (כח) שתיהן קדש ותרני קדם יוי אלהיך: כי יכרית יוי אלהיך (כט) שתיהן קדש: ופן תדרש לאלהיהם (ל) חול ותרני למעותיהן: את אלהיהם (ל) חול ותרני ית מעותיהן: כן ליוי אלהיך (לא) שתיהן קדש ותרני קדם יוי אלהיך: עשו לאלהיהם (לא) חול ותרני למעותיהן: באש לאלהיהם (לא)

¹ בכ"י: ואינם.

² כאן הדברים כבוארים מעט יותר מאשר במורה II, 6.

חול ותרנ' למעותיהון: אחרי אלהים אחרים (13 ג) חול ותרנ' מעות עממיא: מנסה יוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש: את יוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש: אחרי יוי אלהיכם (ד) שתיהן קדש: ותרנ' בתר פולחנא דיוי אלהכון: על יוי אלהיכם (ו) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהכון: צוך יוי אלהיך (ו) [שתיהן] קדש: ונעבדה אלהים אחרים (ו) חול ותרנ' למעות עממיא: מאלהי העמים (ח) חול והן חמה ולבנה כי העמים סוברים כי הם מטיבים ומריעים ודרשו רז"ל מאלהי העמים אלו חמה ולבנה וכוכבים דכת' מקצה הארץ וג' ותרנ' מטעות עממיא: מעל יוי אלהיך (יא) שתיהן קדש ותרנ' מדחלתא דיוי אלהיך: עריך אשר יוי אלהיך (יג) שתיהן [49.] קדש: ונעבדה אלהים אחרים (יד) חול: כליל ליוי אלהיך (יז) שתיהן קדש: למען ישוב יוי (יח) קדש: בקול יוי אלהיך (יט) קדש: בעיני יוי אלהיך (יט) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהיך: אתם ליוי אלהיכם (14 א) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהכון: קדוש אתה ליוי אלהיך (ב) שתיהן קדש: ובך בחר יוי (ב) קדש: קדוש אתה ליוי אלהיך (כא) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (כג) שתיהן קדש: את יוי אלהיך (כג) קדש ותרנ' יוי אלהיך: יבחר יוי אלהיך (כד) שתיהן קדש: יברכך יוי אלהיך (כד) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיך (כה) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (כו) שתיהן קדש: יברכך יוי אלהיך (כט) שתיהן קדש: שמטה ליוי (15 ב) קדש: יברכך יוי (ד) קדש: אשר יוי אלהיך (ד) שתיהן קדש: בקול יוי אלהיך (ה) שתיהן קדש: כי יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש: אשר יוי אלהיך (ז) שתיהן קדש: עליך אל יוי (ט) קדש: יברכך יוי אלהיך (י) שתיהן קדש: יברכך יוי אלהיך (יר) שתיהן קדש: ויפדך יוי אלהיך (יט) שתיהן קדש: לפני וברכך יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש: תקדיש ליוי [49:] אלהיך (יט) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (כ) שתיהן קדש: אשר יבחר יוי (כ) אלהיך קדש: תזבחנו ליוי אלהיך (כא) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהיך: פסח ליוי אלהיך (16 א) שתיהן קדש: הוציאך יוי אלהיך (א) שתיהן קדש: פסח ליוי אלהיך (ב) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהיך: אשר יבחר יוי (ב) קדש: אשר יוי אלהיך (ה) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיך (ו) שתיהן קדש: אשר יבחר יוי אלהיך (ז) שתיהן קדש: עצרת ליוי אלהיך (ח) שתיהן קדש: שבועת ליוי אלהיך (י) שתיהן קדש ותרנ' קדם יוי אלהיך: יברכך יוי אלהיך (י) שתיהן קדש: לפני יוי אלהיך (יא) שתיהן קדש: יבחר יוי אלהיך (יא) שתיהן קדש: תחג ליוי אלהיך (טו) שתיהן קדש: אשר יבחר יוי (אלהיך) (טו) קדש: כי יברכך יוי אלהיך (טו) שתיהן קדש: את פני יוי אלהיך (טז) שתיהן קדש: את פני יוי (טז) קדש: כברכת יוי אלהיך (יז) שתיהן קדש ותרנ' דיוי אלהיך:

סדר שופטים (16 יח)

אשר יוי אלהיך (יח) שתיהן קדש ותרנ' יוי אלהיך: אשר יוי אלהיך (כ). עד כאן נמצא בכ"י וחבל על ראבדן.

הוספה

מצאתי בכפר „ברוך שאמר“ כ"י שלי דף אחר ובו כתוב הסמך הזה והעתקתי אות באות אע"פ שהוא נראה כמשובש. וזה נוסחו: עתה אכתוב לך עניין הפתוחות והסתומות דעת הרמבם ז"ל אני משה אבן מימוני קנא קנאתי לה' אלקי ישראל בראותי ס"ת אשר בארץ מצרים אשר פתיחתיהן וסתומיהן וסדרותיהן אשר לא כרת ודרשתי על עצמי עת לעשות לה' הפרו תורתך ובטלתי מלימודי לכתוב תיקון ס"ת אחת חמשה חומשי תורה קשורה יחד בקונטרסים כדי להניח ולעתוקי ממנו שאר ספרים שהי' בירושלים מימות התנאים וכשנלכדה העיר ירושלים בימות מלך קרלין לקח משם הספר ונשבה בשבי במצרים

1 [ולהעתיק?]

ועליו אנו סומכין והנהו אחד ובאשר כעת אשר גמרתי ספרי ביום א' עלי למובה נתתי לבי ללכת ממצרים למלכות ברתגוניא למדינת ששליין היושבת על נהר שונא כי דרשתי וחקרתי ושאלתי ששם יש ס"ת בעיר מכתב ידי הסופר הקודש עזרא כהן סופר מהיר ז"ל והבאתי עמי תיקון פתוחות וסתומות וסדורות אשר העתקתי מן הספר עשרים וארבע שהוא מירושלים טוב"ב ומצאתי בו כל פתוחות וסתומות מכוונת יחד כמו תיקון הספר ושמחתי שמחה גדולה וקבלתי עלי לעשות משתה ושמחה אותו היום בכל שנה ושנה והוא כד לחדש זיו והמדקדק ולא יחלוק ולא ישנה עליו הכתוב [אומר] יי מה רב טובך אשר צפנת ליריאך וכו' וז"ל² הרמבם:

¹ [והנהו?] ² [ז"ל?]

בשם אל עולם:

במור שמות קדש וחול מאמר הרב הגדול
רבי משה בר מימון ז"ל:

כבר ביארנו בחיבורנו השמות שאינם נמאקים מה
שבאו בספרי הקדש מעט שהן מזמרים לכל
ממסכיל צריך לעיין ולהבין בהן כל שכן השמות
שבאו בתורה על ידי משה רבינו וראיתי לפרט כל
אחד ואחד מאותן השמות כדי שלא יטעו העוסקים
בתורה וכל שכן הסופרים לא יכשלו בהם בעת
לתיבת השמות ההם לכתוב הקדש וחול או החול
קדש כי ספר תורה שנסתבה האזכרות שלה שלא
בכוונה או שלא ידע הצותב עניני שמות הקדש
וחול אין זה קדושה כלל ועל כן ספר תורה שכתבה
מק חייב והחכמים ז"ל שזיפתה והסבה בה יפני
שאינו מאמין בקדושת השם ומעלה בדעתו כי
הוא כשאר הדברים: אמנם אנו בעל הדת

לעיון

נסתף

רמס וו. דרנולין, לייפציג